

BÁNYAÜGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK július 8.

185. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Az elzászi kérdés

Eddig azt hittük, az állandósult francia kormányválság csak világ-nézeti összetűgésben érdekel bennünket, kisebbségeket. A vezető európai kormányok politikai programja a liberalizmus derűjét, vagy a reakció boruját terítik Európa államai fölé. Eddig csak ezeknek az atmoszferikus tüneteknek törvényyszerűségét kerestük-kutattuk az egymás nyomába lépő kormányok politikai hitvallásában. Most azonban azt kell látnunk, hogy a francia kormányválsághoz nemcsak az újságolvasó érdeklődése s nemcsak a kozmikus jelentőségű politikai események figyelése köt bennünket, hanem sokkal közvetlenebb, sokkal inkább bőrre menő összefüggés.

Azt olvassuk, hogy az elzászi kérdésnek is nagy szerepe volt s nagy szerepe maradt az állandó kibontakozási tárgyalásokban. Azt pedig — fájdalom — nem nehéz megállapítani, hogy az elzászi kérdésnek milyen hatása van a kisebbségi kérdésre általában.

Mi ez az új elzászi kérdés?

Franciaországnak nincsenek kisebbségei, az elzász-lotharingiai nyelv nem német, hanem csak dialektus — eddig ez volt a francia hivatalos politikának álláspontja. A nem hivatalos élet mást mond.

Egy évvel ezelőtt új német lap indult *Zukunft* címmel. Ez a lap rövidesen az elzászi autonomista politika vezetőjévé vált. A *Zukunft* kis hetilap volt, amikor megindult s ma már hatalmas napilap. A lap állandóan harcol a vallásos elzászi nép jogaiért s szünet nélkül hirdeti, hogy a német uralom alatt mennyivel kedvezőbb volt a vallásos nép helyzete. A lapnak s a mozgalomnak állandó célja a mai francia uralom diszkreditálása a vallásos elzászi nép előtt s az ősi jogok védelmében követelt — *autonomia*. A *Zukunft* szakadatlan munkájának eredményeként megalakult Strassburgban az *autonomisták ligája: a Heimatbund*. A *Heimatbund* az elmúlt napokban fellívást intézett az elzászi néphez, amelyben a *heimatstreue* lakosságot az ősi autonóm jogok védelmében zászló alá szólítja. A francia kormány felüggesztett állásától minden köztisztviselőt, aki a *Heimatbund* tagja. A francia közvélemény most feszült figyelemmel várja, hogy a kormány milyen álláspontra helyezkedik az autonomistákkal szemben s ez az állástoglalás már előre szembeállítja egymással a francia politika legkimagaslóbb tekintélyeit. A hírek szerint Poincaré azért nem lépett be pénzügyminiszterként a tízedik Briand-kormányba s azért nyílt fel a sorompó Caillaux előtt, mert Briand és Poincaré nem tudtak megegyezni az — elzászi kérdésben.

A föllángoló autonomista mozgalom — a mozgalom élén az elzászi Landtag volt alelnöke áll s a kiáltványt többszáz elzászi tanár, köztisztviselő, pap és telkés irta alá, amiből már következtetni lehet a mozgalom méretére — érthető izalmat kelt a francia politikában s

a nemzetiségeket megtagadó francia nemzeti gőg közéleti képviselői előtt. Érthetővé válik, hogy a népszövetségi üléseken a francia delegátus miért tiltakozott hevesen és kitarítón a kisebbségi jogsérelmek népszövetségi orvoslásának gondolata ellen. A francia politika már nem kevés idő óta azzal az érzéssel tekint a kisebbségi kérdést, mint a legsajátabb *belpolitikai* problémáját. Amikor az erdélyi magyarság sérelme a népszövetség elé került, ami-

kor a népszövetségi uniók előterjesztései felett kellett határozni, a francia kormánynak mindig arra kellett gondolnia: *»ma néked, holnap nekem*. A kisebbségi sérelmekkel szemben a francia kormány azért helyezkedett mindig a nemzeti államok kormányainak álláspontjára, mert számolnia kellett állandóan azzal a fenyegetéssel, amit a kisebbségi törekvések megvalósulása az elzászi autonomista mozgalom megerősítése, fölbátorítása terén je-

lent. A francia kormány joggal érzi, hogy a nemzetiségi kisebbségek érdekében történő állásfoglalása közvetve az elzászi mozgalomnak is kedvezne, a kisebbségek sérelmeinek orvoslása, a kisebbségek igazának elismerése a francia belpolitika legkeserűbb problémájává élesítene ki az elzászi autonomista mozgalmat.

Az elzászi kérdés megoldása megkönnyítené a kisebbségi kérdés megoldását egész Európában.

A horvát parasztklub kizárta Nikics Nikola erdő- és bányauügyi minisztert

Negyvenkét szóval, kettő ellenében mondták ki a határozatot — A Radics-párt a miniszterek, a képviselők és állami tisztviselők fizetésének redukcióját követeli

Zagrebból jelentik: A horvát parasztpárt parlamenti klubja szerdán egész nap ülésezett a horvát parasztklubban. Az ülésen, amelyen Radics Pavle elnökölt, Radics István hosszabb beszédben foglalkozott a politikai helyzettel és

elítélte a horvát parasztklub képviselőinek azt az eljárást, hogy a parlament elnapolásához hozzájárultak.

— A horvát parasztklub — mondotta Radics — mint a radikálisok ügyvénye szerepelt a parlamentben. Az elnapolás amúgy inkább elítélendő, mert az adóegységesség, a dalmáciai agrárviszonyokat szabályozó törvény és az árvíz a parlament intenzív munkáját teszi szükségessé. Ezután Radics dalmáciai utjáról referált és hangsúlyozta, hogy a meggyezés politikájának Dalmáciában még kevés nyoma van. Igen sok dalmát községben a radikális párt tartja kezében a hatalmat.

Radics beszéde után Grandzsa képviselő szólalt fel és a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Tekintettel arra, hogy Nikics Nikola erdő- és bányauügyi miniszter már hosszabb idő óta a horvát parasztpárt politikáival szemben saját külön politikát folytat, a horvát parasztklub bizalmatlanságot fejez ki iránta és nem tekint tovább a klub tagjának.

Krajacs képviselő kifogásolta, hogy a javaslatot Nikics távollétében terjesztik elő és így elzárják őt a védekezés lehetősége elől. Radics Pavle elnök ezután szavazást rendelt el, amelynek eredményeképp 42 szóval kettő ellen elfogadták Grandzsa indítványát és így

Nikics Nikola erdő- és bányauügyi minisztert kizárták a horvát parasztklubból.

Nyolc távollévő képviselő írásbellel hozzászárult Grandzsa indítványához, még dr. Krajacs kereskedelmi miniszter, aki Dél-banában időzik, dr. Superina postaügyi miniszter, aki Pragában van, továbbá

Csaldárevics, Preca és Znidarics képviselők nem tették magukévá az indítványt.

Az eredmény kihirdetése után Loncsarevics dr. és Klajics képviselők kijelentették, hogy nem vetik alá magukat a határozatnak, mire Radics Pavle elnök felhívta őket, hogy ebben az esetben hagyják el a termet és ne tekintsek magukat a klub tagjainak. A két képviselő erre eltávozott. Radics István utánuk kiáltott:

— Ha tisztességes emberek, le-

A horvát parasztklub határozatai

A délutáni ülésen, amely szigorúan bizalmas jellegű volt, szenvedélyes viták zajlottak le. Az ülést este hét órakor fejezték be és annak határozatairól a következő kommunikét tették közzé:

A horvát parasztklub e hó hetedikén tartott ülésén a következő határozatokat hozta:

1. A horvát parasztklub a pártelnök expozéjából azt látja, hogy Nikics Nikola erdő- és bányauügyi miniszter külön politikája a legnagyobb akadály a horvát parasztklub és a kormány közti harmóniának. Ezért a horvát parasztklub Nikicsel szemben bizalmatlanságot fejez ki és mert a miniszter külön politikáját az egész horvát nép elítéli, kizárja a klubból.

2. Sibenik dr. agrárreform miniszter jelentése után a klub egyhangulag elfogadta azt a javaslatot, mely szerint követelni fogja a kormánytól, hogy a parlament legkésőbb augusztus második felében hívassa össze és a dalmáciai agrárviszonyok végleges rendezéséről szóló törvényt tárgyalassa le.

3. A horvát parasztklub megállapítja, hogy a radikálisok és a horvát parasztpárt közti megegyezés áldásos és az ország nemzetközi helyzetét megszilárdította. A horvát parasztklub állandóan támogatni fogja a kormányt, azzal a feltétellel, hogy a csendőri és közigazgatási hatóságok törvénytelenégeit a kormány megszünteti. Minden ilyen visszaélést a horvát parasztklub a

mondanak a mandátumukról!

A klubulésen Sibenik agrárreformügyi miniszter a dalmáciai agrárviszonyokról és Puceli földművelésügyi miniszter az árvízről tett jelentést. Matijevics István képviselő javasolta, követelje a klub a kormánytól, hogy a parlament legkésőbb augusztus második felében üljön össze és tárgyalja le a dalmáciai agrárreformot. A javaslatot egyhangulag elfogadták, mire az elnök az ülést félbeszakította és folytatását délután négy órára tűzte ki.

miniszterelnök tudomására fog hozni és ha ez nem használna, *fenntartalmi jog a parlamentben*.

4. Annak ellenére, hogy a nemzeti megegyezés már egy éve érvényben van, az *Obznana* formailag még mindig nem szűnt meg. A horvát klub felszólítja a kormányt, hogy az *Obznana*t formailag szüntesse meg.

5. Az elemi csapások, különösen Hercegovinában, Szerbiában és a Vajdaságban olyan súlyos károkat okoztak, hogy minden vonalon legmesszebbmenőbb takarékoságot kell alkalmazni.

Le kell szállítani ötven százalékkal a miniszterek pótlékait, harminc százalékkal a nemzetgyűlési képviselők napidijait és minden tisztviselő fizetését leg-
több öt százalékkal.

Az egyes minisztériumok anyagi kiadásait is legalább öt-tíz százalékkal csökkenteni kell. Ilyen módon egy milliárdot lehet megtakarítani az árvízkarosultak javára.

6. Dalmáciában ki kell építeni a községi önkormányzatot és végrehajtani a szükséges földmunkákat.

Kovacevics Toma kilépett a Radics-pártból

Kovacevics Toma képviselő, aki annak idején a disszidens Radics-pártiak élnöke volt, szerdán este levelet intézett a zagrebi *Novosti* szerkesztőségéhez. A levélben Kovacevics közli, hogy

Nikics és társai kizárását puccsnak tekinti és ezért már beie-

lentette a horvát parasztpárt parlamenti klubjának, hogy lép a pártból.

Kovacevics a levélben végül azt a reményét fejezi ki, hogy hamarosan többen követni fogják.

Uzunovics miniszterelnök Zagrebban

Uzunovics Nikola miniszterelnök szerdán reggel hét órakor Zagrebban érkezett. A miniszterelnök együtt utazott a horvát parasztklub ülésére igyekvő Radics-párti miniszterekkel. Uzunovics egy óra hosszat tartózkodott a pályaudvaron, ahol felkereste Radics Pavle és egy csomó iratot adott át neki. A miniszterelnök kifejezte azt a reményét, hogy Bledben találkozni fog Radics Istvánnal, aki kihallgatást kért az udvartól.

Radics István a kormány rekonstrukcióját követeli

Uzunovics miniszterelnök és Radics István küszöbön álló bledi audienciájának politikai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. Ugy tudják, hogy

Radics István újabb súlyos követelésekkel lép fel a kormányval szemben.

Elsősorban Simonovics szociálpolitikai miniszter távozását követeli, mert Simonovicsot, akit horvátfalónak mond, alkalmatlannak tartja a neptuni konvenciók végrehajtására. A neptuni konvenciók ugyanis munkáskérdésekről intézkednek és Radics szerint Simonovics a dalmáciai horvát munkásság sorsát nem irányíthatja.

Követelni fogja Radics Nikics eltávolítását is, vagy legalább is azt, hogy tárcáját ne a horvát parasztklubot megillető tárcák terhére tartsa meg.

Amennyiben követeléseit teljesítenék, akkor Simonovics helyét Kezsmán Lujó foglalná el és Nikics tárcáját egy radikális kapná.

Neuner vádjai

a módosi járás közigazgatása ellen

A jegyzők követelik, hogy a képviselő konkretizálja a vádakat

A Bácsme gyei Napló hírt adott arról, hogy dr. Neuner Vilmos németpárti nemzetgyűlési képviselő nemrég írásbeli parlamenti kérdést intézett a pénzügyminiszterhez Sztojkovics Milán csesztereki jegyző viselt dolgai tárgyában. A képviselő azzal vádolja Sztojkovics jegyzőt, hogy az adóbehajtások körül a lakosságot megkárosító visszaéléseket követett el és ezért a pénzügyminiszterhez a következő kérdéseket intézi:

— Hajlandó-e a pénzügyminiszter Sztojkovics Milán ellen vizsgálatot indítani és őt kvalifikálatlansága, valamint hivatalos hatalommal való visszaélése miatt állásától felfüggeszteni?

— Hajlandó-e elrendelni, hogy a megkárosított lakosság kártérítést kapjon?

— Hajlandó-e intézkedni, hogy a módosi járást megtisztítsák mind az alkalmatlan közigazgatási tisztviselőktől, akiknek egyetlen kvalifikációja az, hogy hivatalsszerűen zaklatják a lakosságot?

Ezzel kapcsolatban a módosi járás községi jegyzői most a sajtótörvény 26. szakaszára való hivatkozással a következő nyilatkozat közlését kérik:

— Minthogy ezek a támadások és rágalmak a nyilvánosság előtt sértegetik a módosi járás önkormányzati tisztviselőit, ezért felhívjuk dr. Neuner képviselő urat, hogy amikor többes számban beszél, közöljön konkrét tényeket, ellenkező esetben kénytelenek leszünk az említett cikk íróját a bíróságnál feljelenteni.

Vasuti összeütközés Zsabaljon

A noviszadi személyvonat beleszaladt a sztaribecseji vonatba

Noviszadról jelentik: Szerdán reggel öt órakor a sztaribecseji és noviszadi személyvonatok összeütköztek és a szerencsétlenség könnyen végzetessé válhatott volna, ha a sztaribecseji vonat mozdonyvezetője idejében észre nem veszi a fenyegető veszélyt és lélekjelenlétével elejt nem veszi a súlyosabb katasztrófának.

A Sztaribecsejéről induló 8111-es személyvonat, amely Zsabaljra 4 óra 40 perckor érkezik, az állomáson bevárta a Noviszadról Sztaribecsejre induló 8112-es személyvonatot, amely 4 óra 42 perckor érkezik Zsabaljra. A nagy sebességgel érkező noviszadi személyvonat hibás váltóállítás következtében arra a vágányra szaladt, amelyen a sztaribecseji vonat vesztegelt. Amikor Jakob Miklós, a noviszadi vonat mozdonyvezetője észrevette, hogy az összeütközés elkerülhetetlen, leugrott a mozdonyról és hagyta, hogy a vonat vezető nélkül szaladjon vesztébe.

A becseji vonat mozdonyvezetője, Barcsi János, aki a pályaudvaron tartózkodott, még idejében észrevette a fenye-

gető veszedelemet, gyorsan felugrott mozdonyára és anélkül, hogy elvesztette volna lélekjelenlétét, teljes gőzzel visszafelé vezette a sztaribecseji vonatot. Az összeütközés ennek dacára is megtörtént, azonban a sztaribecseji vonat visszairányítása folytán lényegesen enyhébb volt.

Az utasok között óriási pánik keletkezett, de emberéletben szerencsére nem esett kár. Mindössze két utas sebesült meg, egy Spasics Ignata nevű sztaribecseji nő a kezén és karján, Dobrenov Vojin noviszadi fodrász pedig a homlokán sebesült meg. A vonaton utazó dr. Jovanovics Milán csurogi orvos nyújtotta az első segílyt a sebesülteknek.

Az összeütközés következtében az egyik vonatnak két vagnja, a másiknak egy kocsija rongálódott meg súlyosan. A személyvonatok két órás késéssel folytatták az utat a pálya felszabadítása után. A vasutigazgatóság megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy az összeütközésért kit terhel felelősség.

A szerelmes soffőr

Éjszaka megtámadott egy trafikoszót, hogy szereimét vallhasson neki

Kedden éjszaka egy ismeretlen férfi az uccán megtámadta Nagy Erzsébet szuboticiai trafikoszót, aki a vasuton lévő dohánytöszdájének bezárása után hazafelé igyekezett.

Nagy Erzsébet a park mögött és a Wilsonova-uccán keresztül ment a Senoa-uccába, ahol észrevette, hogy egy férfi követi. A leány meggyorsította lépteit és sietve közeledett lakása felé. A férfi a nyomában volt és a szabadkőműves páholy előtt utolérte. Itt a munkáskülsejű ember megtámadta a védetlen nőt. Nagy Erzsébet, akinél nagyobb összegű pénz volt, azt hitte, hogy támadója a pénzt akarja elrabolni tőle és kétségbeesetten segítségért kiáltott. A lány jajveszékése felébredt a szomszédokat, akik közül többen ágyukból ugrottak ki és segítségére siettek.

Időközben a sarkon álló rendőr

is fegyelmes lett a trafikoszó segélykiáltásaira és a helyszínre sietett. A fiatalember, amikor észrevette a rendőrt, elengedte a lányt és futásnak eredt. A rendőr a menekülő után vetette magát, az evangélikus templom előtt elfogta és a rendőrségre kísérte.

A rendőrségen Vasziljevics Mihailo ügyeletes rendőrfogalmazó nyomban kihallgatta az éjszakai támadót, akiről kiderült, hogy soffőr. Kijelentette, hogy nem akarta megtámadni Nagy Erzsébetet, még kevésbé volt szándékában őt kirabolni, hanem csak be akart mutatkozni neki. Azt állította, hogy szerelmes a lányba és részegségével védekezett.

Az ügyeletes rendőrfogalmazó, mivel beigazolást nyert, hogy nem rablótámadásról van szó, szabadon bocsátotta a soffőrt, de az eljárás tovább folyik ellene.

Rendőrség a noviszadi kamarában

A miniszteri biztos felfüggesztette a kamara vezetőségét Az elnök megtagadta a felfüggesztő rendelet átvételét

Noviszadról jelentik: Szerdán még jobban elmérgesedett a kamarában dúló elkeseredett harc és

a miniszteri biztos karhatalmat volt kénytelen igénybe venni, hogy rendelkezéseinek érvényt szerezzen.

Miroszavljevics Koszta szerda reggel újra megjelent a kereskedelmi- és iparkamara helyiségében és mintha a miniszteri biztos az ő megválasztását kimondó határozatot fel sem függesztette volna, intézkedett, noha a kamara vezetésével ideiglenesen dr. Koszics Mirkó főtitkár kapott megbízást. Miroszavljevics Koszta ezalkalommal már nem a kamarai elnök szerepét vállalta, hanem a kamarai főtitkárét, míg az elnök szerepét Ivkovic Nikola és Malencsevics Gábor alelnökök együttesen töltötték le. Reggel nyolc órakor az összes hivatalnokok helyükön voltak és a kamara nyolctól háromnegyed tízig nyitva is volt. Háromnegyed tízkor a kamarába érkezett Milosevics Péter miniszteri biztos, mire Miroszavljevics Koszta az alelnökökkel és a hivatalnokokkal — arra való hivatkozással, hogy Iván napja és így ünnep van — eltávolított és a kamarát bezáratta.

Milosevics miniszteri biztos erre a rendőrségre telefonált, ahonnan percekkel belül megérkezett Jurics rendőrkapitány és Kesanszki Lázár detektív.

A miniszteri biztos utasította őket, hogy kézbesítsenek azonnal Miroszavljevics Kosztának egy meghívót, amely délelőtt tizenegy órára a kamarába szólítja az elnöki iratok és a kamara kucsainak átadására. Kesanszki Lázár a Szrpszka Bankában kikézbécsítette a meghívót, amelyet Miroszavljevics átvett, de nem nyilatkozott, vajjon annak eleget tesz-e, vagy sem. Tizenegykor egy bankszolgá azt az üzenetet hozta, hogy Miroszavljevics félhízenkettőkor a kamarában lesz.

Félhízenkét órakor Miroszavljevics Koszta, Ivkovic Nikola alelnökökkel és dr. Csirics Milán ügyvéddel megjelent a kamarában, ahol Milosevics Péter miniszteri biztos közölte vele, hogy

a szerb büntetőtörvény 104. paragrafusába ütköző hivatalnokszétségért fölleletést tett ellene az ügyészségnek.

Egyben elrendelte a noviszadi kereskedelmi- és iparkamara vezetőségének fel-

függesztését és a miniszter döntéséig, illetve a választásra jogosult személyek által megválasztandó új vezetőség hivatalbalépéséig dr. Koszics Mirkó főtitkára bízta a kamara vezetését. Felleletést Miroszavljevicsnek, hogy az elnöki teendőket azonnal adja át.

Miroszavljevics és dr. Csirics Milán közel háromnegyed órás izgalmas vitát folytattak a miniszteri biztossal. A vitának Miroszavljevics azzal vetett véget, hogy

megtagadta a miniszteri biztos rendelkezésének átvételét,

amiről a miniszteri biztos jegyzőkönyvet vett fel, amelyet dr. Koszics Mirkó főtitkár és Jurics rendőrkapitány is aláírtak. Milosevics Péter miniszteri biztos szerda reggel tíz órakor dr. Vukovojác Zsárkó államügyésznek írásos fölleletést adott át Miroszavljevics Koszta ellen.

A miniszteri biztos félegykor irógéphez ült és egymaga gépelte le a vasárnapra, e hó 11-ére, délelőtt tíz órára, a tözsde nagytermébe egybehívott teljes ülésre szóló meghívót, amelyet a biztos és dr. Koszics irtak alá és amelynek napirendjén a következő tárgyak szerepelnek: 1. a mandátumok verifikálása, 2. elnökség és albizottságok választása, 3. esetleges indítványok.

Játékból verekedés

Véres birkózó-verseny a Cara Iván-uccában

Véres verekedés színhelye volt kedden este Szuboticián a VIII. körű Cara Iván-utca. A verekedés ártatlan játékból keletkezett, de csakhamar annyira elfajult, hogy rendőrségi beavatkozás vált szükségessé.

Az utcát szegélyező gyepon Jovanovics Ljuba szuboticiai vasutas tréfaból egyik barátjával birkózott. Időközben arra felé haladt Katona Antal vasutas is, aki odaszólt Jovanovicsnak, hogy birkózzon meg vele is. Jovanovics, aki jóismerőse volt Katonának, az első percben nem vette észre, hogy az ittás, hanem elfogadta a kihívást és nyomban a földre teperte Katonát, aki ezen annyira feldühödött, hogy egy követ kapott fel és azzal fejbe ütötte Jovanovicsot. Ez csak ekkor látta, hogy Katona ittás, mire menekülni kezdett, de Katona üldözöbe vette. Jovanovics haza futott, ahová Katona is követte, de Jovanovics az orra előtt bezárta a kaput. Katona erre eltávozott, de később visszatért és feszegetni kezdte a kaput. Jovanovics azonban ekkor már nem tartózkodott odahaza, csupán a felesége, aki annyira megijedt, hogy kiugrott az ablakon, elszaladt a rendőrségre és bejelentette, hogy valaki be akar törni hozzájuk.

Nyomban rendőrök szálltak ki a helyszínre, ahol Katonát még ott találták. Előállították a főkapitányságra, ahol megindították ellene az eljárást.

Ez Bayer eredeti csomagolása

Aspirin tablettáinak

Figyeljünk a kék-fehér-piros védjegyre!

KISEBBSÉGI ÉLET

A szebeni tanügyi inspektor nemrégiben rendeletet adott ki, melyben az inspektorátus területén fekvő katolikus gimnáziumoknak megtiltotta, hogy zsidó és román tanulók részére vétevényes bizonyítványt adjanak ki, annak dacára, hogy ebben az esztendőben is számos zsidó és román tanuló látogatta a szebeni körzetbe tartozó katolikus iskolákat. Az erdélyi magyar párt parlamenti csoportja a sérelmes intézkedés ügyében intervenciát Oteleseanu közoktatásügyi államtitkárnál, aki revízió alá vette a rendeletet és elvileg hozzájárult ahhoz, hogy úgy a zsidó, mint a román tanulók a vétevényes iskolai bizonyítványt megkapják.

A szász gazdák nagyobb csoportja jelent meg az Erdélyi Gazdasági Egyesület gornyeszegi vándorgyűlésén. A vendégeket a magyar gazdák tüntető szívélyességgel fogadták, miután ez az első eset, hogy a szászok résztvettek a magyar gazdák gyűlésén. A szász gazdák Gornyeszegen bejárták gróf Teleki Domonkos nuntagazdaságát és meghallgatták László Ferenc birtokos értékes szakelőadásait. A banketten sok felkőszöntő hangzott el, melyek közül feltűnést keltett Wermscher Ernőnek, a Szász Gazdasági Egyesület vezetőjének és a petelei tanítónak nagy figyelemmel hallgatott beszéde. Mindkét felszólaló a szász és a magyar gazdák őszinte barátságának, testvériségének és összefogásának szükségességét fejtette, hangsúlyozták, hogy a szászok meleg kapcsolatot akarnak létesíteni az erdélyi magyar gazdákkal és kérték a magyarokat, hogy viszonzásul ők is vegyenek részt a szász gazdák gazdasági kulturájának munkájában.

Az erdélyi kisebbségi színházakról törvényt készít elő az Avarescu-kormány. A törvénytervezet elkészítésével dr. Janovics Jenőt, a kolozsvári magyar színház igazgatóját bízta meg, aki a törvényjavaslatot már kidolgozta és fölterjesztette a közoktatásügyi miniszternek. »A tervezet — mondotta egy nyilatkozatában Janovics — elsősorban a kisebbségi színházakra szóló koncesszió kiadásának rendjét és mikéntjét van hivatva szabályozni. Ebben a tekintetben az az egyik szempont, hogy a mostani szegényteljes verseny megszünjön, amelyért a magyarságnak valóságos pirulnia kell. A másik szempont, hogy a minisztérium kerületekbe csoportosítsa a városokat és csak annyi koncessziót adjon ki, ahány színházat Erdély magyar közönsége fenntartani tud. A harmadik szempont, hogy azok a régi színházak, akik úgy a hatóságokkal, mint színészeikkel szemben megfeleltek minden kötelességüknek, minden pályázat és utánjárás nélkül, egyszerű meghosszabbítás révén kaphassák meg új koncesszióikat. Igen fontos az adók tisztázása, mert e tekintetben a törvény rendelkezései homályosak. Erre nézve is megfelelő és kellően megindokolt propositiót tettem, a román és a magyar színházak egyenlő teherviselési elve alapján.

Figyelemreméltó cikket közöl a kolozsvári »Keleti Újság« azzal kapcsolatban, hogy a szász ifjusági szervezetek Nagyszebenben impozáns kongresszust fejeztek be: »Az iskolakérdéssel való foglalkozás — írja — még nem jelenti az ifjuság problémájával való törődést, mert hiszen a sajátos erőhatalmi és gazdasági viszonyoknál fogva mind nagyobb része az ifjuságnak az a réteg, amely kizorul az iskola falai közül — és a gyakorlati élet kü-

lönböző területein keres és talál elhelyezkedést. A zsidó kisebbség körében még látunk elég kifejezett cserkészmozgalmat és találunk kiépített más társadalmi összefogó szervezeteket, de a magyar kisebbség életében még odáig sem jutott ez a probléma, hogy nyilvános megvitatás tárgyává tétessék. Honnét kívánja a jövő évtized magyar pártja híveit összeverbuválni, ha nem gondoskodik az ifjuság

vezetéséről és nem előzi meg, hogy a magyar párt ható erejétől igen messze eső más szervezetek nyerték meg őket. A parlamentben a magyar kisebbségi csoport bizonyára közeli vonatkozásba kerül a szász parlamenti csoporttal és csendes beszélgetések közben bizonyára jó lenne ellesni a szászok társadalmi szervezeteinek alapstrukturáját és az egész társadalmat összefogó hálózatának kapcsolódási szisztémáját.

Katasztrófális földcsuszamlás Holland-Indiában

Négyszáz halott és hatvanezer hajléktalan a szerencsétlenség áldozata

Hágából jelentik: Szükszavu szikratávíró-jelentések szerint Holland-Indiában katasztrófális földcsuszamlás történt. A szerencsétlenségről egyelőre csak egészen rövid jelentések érkeztek és így nem lehet még a katasztrófa igazi méreteit átkinteni. Az eddigi jelentések szerint

a földcsuszamlásnak négyszáz halottja van és hatvanezer ember vált hajléktalanná. A lakosság körében leírhatatlan pánik uralkodik és az emberek ezrei menekülnek fejesztetten. A kár hozzávetőleges becslés szerint tízenöt millió holland forint. A mentési munkálatok megindultak.

Jugoszláv állampolgárságot kapnak a hadseregben szolgált idegenek

Julius 15-ikéig kell benyújtani a kérvényeket

A hadügyminisztérium rendeletet adott ki, amelyben felhívja mindazokat az idegen állampolgárokat, akik katonai szolgálatot teljesítettek a jugoszláv hadseregben, hogy

állampolgárság iránti kérvényüket a közigazgatási hatóságok útján terjesszék fel a hadügyminisztériumhoz.

A rendelet közli, hogy azok a külföldi állampolgárok, akik a háború alatt, vagy a háború után jöttek az ország területére és katonai szolgálatot teljesítettek a jugoszláv hadseregben, de jugoszláv állampolgárságot ezideig optálás útján sem tudtak megszerezni, most, amennyiben az

S. H. S. királyságnak állampolgárai akarnak lenni,

minden további nélkül megkapják az állampolgárságot.

A hadügyminisztérium rendelete szerdán érkezett meg Szubotica város tanácsához. A városi tanács felhívja az érdekelteket, hogy

állampolgárság iránti kérvényüket július hó 15-ikéig nyújtsák be a városi főjegyzői hivatalhoz.

A kérvényhez a keresztlevél, illetőségi és erkölcsi bizonyítványon kívül csatolni kell a katonai igazolványt is. Az érdeklődőknek részletes felvilágosítással szolgál a városi főjegyzői hivatal.

A magyar közgazdasági élet vezetői szolidárisak a letartóztatott Bacherrel

Lemondott a Viktória-koncern szanálására kiküldött bizottság és a malom igazgatósága

Budapestről jelentik: A Bacher-ügyben szerdán váratlan fordulat állt be. Bacher Emil letartóztatása tudvalevőleg közgazdasági körökben óriási izgalmat keltett, mert általános volt a meggyőződés, hogy ha Bacher vezérigazgató szerencsétlenül spekulált is, olyan cselekményt sem követett el, amely büntető eljárás megindítására volna alkalmas. Ennek a meggyőződésnek a közgazdasági élet több előkelősége bizalmas körben nyíltan kifejezést is adott és biztak abban, hogy a független bíróság nem fogja szankcionálni az ügyész rendeletére fogatosított letartóztatást.

Annál nagyobb megdöbbenést keltett közgazdasági körökben az, hogy a vádtanács is helybenhagyta Bacher Emilnek a vizsgálóbíró által elrendelt letartóztatását és

főleg a vádtanács végzésének az az indoklása keltett közgazdasági körökben nagy izgalmat, amely megállapítja, hogyha valaki kockázatos üzleteket köt, ezzel a cselekményével vállalásával szemben hűtlenséget követ el.

Közgazdasági szakemberek szerint ez a döntés azt jelenti, hogy

minden balsikerű üzlet büntető feljelentés tárgya lehet,

ami óriási aggodalommal tölti el a közgazdaság vezető egyéniségeit.

Ezt az aggodalmat igazolja az a bejelentés, melyet szerdán Rousseau Illés, az egykori Haditermény vezérigazgatója tett Popovics Sándornak, a Nemzeti Bank elnökének. A Nemzeti Bank a Viktória-malom szanálása alkalmával a szanálás kerestülvitelére alakult Molinum-részvénytársaság és a Viktória közt felmerült vitás kérdések elbírálására ellenőrző bizottságot állított fel, a melyet megbízott azzal is, hogy irányítsa a Viktória-koncern ügyeit. Popovics Sándor, a Nemzeti Bank elnöke a bizottság elnökéül Rousseau Illést kérte fel, a bizottság tagjai pedig Térfy Béla volt közlelemzési miniszter, Fenyő Miksa, a Gyoszi igazgatója, Kresz Károly, a Tébe igazgatója és Mutschenbacher Emil, az Omge igazgatója lettek. Ez a bizottság hónapokon át dolgozott, azonban szerdán

Rousseau bejelentette, hogy a bizottság visszaadja mandátumát, egyrészt azért, mert a bizottság közvetítő szerepe Bacher letartóztatása folytán megszűnt. A lemondás másik oka pedig az

az aggodalom, hogy a bizottság a jövőben esetleg olyan tranzakciókat lenne kénytelen eszközölni, amelyek hasonlóak volnának Bacher tranzakcióihoz.

Popovics Sándor a bizottság lemondását kénytelen volt tudomásul venni.

Sulyosbitja a helyzetet, hogy a Viktória-malom igazgatósága is elfutározta lemondását, hogy ezzel dokumentálja a helyzet tarthatatlanságát.

Az igazgatóság lemondását közgazdasági körökben igen súlyosnak tartják, mert ezzel a vállalat tulajdonképpen felelős vezető nélkül maradt.

Az újabb fejlemények miatt Popovics Sándor, a Nemzeti Bank elnöke eljárásba lépett a helyen, ahol kifejtette aggodalmait a történetek miatt és nem csinált titkot abból, hogy helyteleníti mindazt, ami eddig történt.

mert az újabb fejlemények a Viktória-koncern egész szanálását felborulással fenyegetik.

Pusztító felhőszakadás Egerben

Az egész várost elöntötte a víz

Egerből jelentik: Kedden este fél tizenegy órakor orkánzerű vihar vonult végig Eger felett, amelyet felhőszakadás követett. Percek alatt olyan hatalmas víztömegek zúdultak le, hogy az összes csatornák bedugultak és a víz ellepte az utcákat. Különösen a város legmélyebb részén fekvő belvárosi utcák kerültek víz alá, úgy hogy a színházban, moziiban levő közönség és az északai pesti vonattal érkező utasok nem tudtak hazamenni és hajnaltig kellett várniok, amíg a víz lefolyt az utestéről.

A Kertész-uccában és a Maklár-uccában, amelyek a legmélyebben vannak, egy méter magasságban rohant az ár, amely házfalakat döntött ki és ragadott magával. A felhőszakadás nagy anyagi kárt okozott és csak a tüzoltók és a mentők önfeláldozó munkálkodásának köszönhető, hogy emberéletben nem esett kár.

A villanytelepet is elöntötte a víz és még szerdán reggel sem lehetett a telepet megtisztítani, úgy hogy az áramszolgáltatás szünetel.

A régi bűn

A szentai járásbíró irodatisztjét egy nyolc év előtti vagonfosztogatásért öt évi fegyházra ítélték

Szentáról jelentik: Kinos feltűnést keltett a pozsegi törvényszéknek egy átirata, amely a szentai járásbíróhoz érkezett. Az átiratban a pozsegi törvényszék közli, hogy Nagyabonyi Sándor járásbírói irodatisztet Pozsegán vagonfosztogatás miatt jogerősen öt évi fegyházra ítélték el.

Az átirat vétele után Nagyabonyi Sándort mindenfelé keresték, de nem találták meg. Nagyabonyi később önként jelentkezett a rendőrségen, ahol őrizetbe vették. Az irodatisztet kihallgatták a rendőrségen, kihallgatásáról azonban semmi hír sem szivárgott nyilvánosságra.

Nagyabonyi Sándor ellen a vagonfosztogatás vádjá még 1918 őszén merült fel, amikor Szlavóniában vasúti szolgálatot teljesített. Nagyabonyi annak idején fölmentette az elsőfokú bíróság. Később az átmeneti idők miatt évekig szünetelt ügye, amely felebbezés folytán ugylátszik most került újra tárgyalás alá.

Nagyabonyi Sándorral szemben városszerte nagy részvét nyilvánul meg, mert a szorgalmas hivatalnok élénk szerepet játszott szülővárosa társadalmi életében

NAPRÓL NAPRA

■ ■ ■

Ezt a kerek földet járom én...

Tegnap volt szerencsém megismerkedni Johannes Lingen világméretű utazóval, aki huszonnyolc államon keresztül néhány nappal ezelőtt begyalogolt a Városi Kávéházba is. Johannes Lingen a harminchatodik golfbrotter, aki nekem már bizalmasan elárulta, hogy mellékesen újságíró és csak azért az egy millióért utazik, amibe elindulása előtt fogadott. Magas szőke, jóképű holland gyerek, aki, mint kiderült annak a fényképes levelezőlapnak a szövegéből, amelyet uton-utfélen osztogat, egy Kokott Károly nevű úrral indult el tulipán-védegyű hazájából és egy csinos kokott hölgyvel futott be Szuboticára. A cserével jól járt. A kokott bizonyára kellemesebb utitárs, mint volt az a Kokott.

Beszélgöttünk. Ő kérdezett, én feleltem.

— Mit gondolsz, mi mindenben mentünk mi már keresztül? — és én egyszerűen meg voltam arról győződve, hogy amíg Hollandiából ide masiroztak, sok minden keresztül ment ő is, meg a csinos kokott is. De válasza úgy látszik nem elégitette ki, mert sietve felsorolta mind azt a huszonnyolc államalakulatot, amelyen keresztül lóttak.

Azután én szerettem volna kérdezni valamit tőle, de megelőzött:

— Tudja-e mennyi dohányjal indultam el Hollandiába?

— Talán Hollandiából — javítottam ki...

— Eh, hát onnan indultunk, hogy oda térjünk vissza, azon az önmagába visszatérő vonalon, amely a földet határolja — és azzal felvilágosított arról, hogy a föld gömbölyű, meg hogy forog, meg hogyha felkapaszkodom egy fára és addig kibirrom, míg egyszer körülpereg alattam, ugyanott teszem le a lábam, ahol felkapaszkodtam, meg hogy ő nem a fára kapaszkodva várja meg Hollandiában, míg Hollandiába ér, hanem eléje megy és így aránylag gyorsabban ér célhoz, mert a föld ellenkező irányban forog.

Ő tehát alaposan felvilágosított, én viszont a legnagyobb jóindulattal sem tudtam őt felvilágosítani arról, hogy mennyi dohányjal indult ki a nagyvilágba, mire megszánt és felmutatott három hollandi forintot.

— Na nézze — mondotta — itt van. Ez volt az egész és most ennek a kamataiból élek.

— Kamataiból? — jutottam hozzá végre egy kérdéshez.

— Na igen. Mert ezt mindenkinek megmondom és a három hollandi forintba bázisozott vakmerőségemet mindenki honorálja. A honoráriumtól tartom fenn magamat meg a hollandi forintjaimat.

A csinos nőről meg sem emlékezett, pedig már a nemtudomhanyadik államon keresztül tart ki vele. Tehát akkor ő is tartja. És ha tartja, biztosan ki is tartja, azaz fenn is tartja. De hát nekem ehhez semmi közöm, az olvasó is fogadja úgy, ahogy akarja. Fogadja fentartással, ha úgy akarja.

Aztán rátértünk további beszélgetésünkre, amelynek során kiderült, hogy nem mindig két lábon hajszolták az országhatárokat, trappoltak négy lábon is. Ijovon, tevéen, számaron, autón, tehenen, kerékpáron, amelyekről mind van fényképfelvétel, repültek struccmadárral, erről is van felvétel. Vonaton is. Erről azonban nincs fényképfelvétel.

Amikor pedig vége szakadt beszélgetésünknek, megkérdezte, hogy mikor indul a gyors Topola felé és aztán melegen elbucszunk, miközben vidáman dudolta:

— Ezt a kerek földet járom én...

Ezt csinálja ő, én pedig előveszem noteszomat és beleírom harminchatodik golfbrotter barátom becses nevét:

Johannes Linken.

md.

Steiner lóvá tette királyát a budapesti sakkversenyen

Kosztics vette észre, hogy téves lépéssel nyert Colle ellen

Budapest július.

Most már bizonyos, hogy a budapesti nemzetközi sakkverseny híre örökre fennmarad. Olyasmi történt ugyanis a hetedik fordulón, amit nemcsak ma és holnap, de századok múltán is emlegetni fognak a sakkozók világában, mint a maga nemében páratlanul álló esetet. A világ sakkszövetség első mesterversenye különben is bővelkedik meglepetésekben és hasznos tanulságokban. Kiderült, hogy még a nagymesterek sem csalhatatlanok. Még a sakkpápák is tévednek. De hát gyereink a konkrétokkal.

Réti, négy nagy verseny győztese, Budapesten már két partiját veszítette el durva elnézés miatt. Sakknyelven szólva »nem a helyes folytatást találta el«, hanem olyan szarvashibákat csinált, mint amilyenek a kávéházi sakkjátzmák kilencven százalékát szokták eldönteni. Rubinstein, a nagy Rubinstein is ilyen durva elnézés miatt veszített Jates ellen. Nem csoda tehát, ha a sakkverseny közönsége most már nem vak hittel és tisztelettel figyeli a nagymesterek játékát, ellenkezően kíváncsian lesi, mikor huznak valamilyen vadat még a legjobb hadállásban is.

De mindennek a betetőzése volt az, ami a Colle—Steiner-partit a fiatal magyar mester kezébe adta. Steiner játszott a világos hábokkal. Colle jól védekezett. A középjátékban mind a ketten előnyös pozícióra tettek szert. Közben Steiner a királysárnyon elsáncolta a királyát és így király a g1-mezőre került. A további játék folyamán Steiner még egy lépést tett a királyával, királyát a h1-mezőre toltta.

Még néhány ilyen lépés következett mind a két részről. Steiner véletlenül hozzáért a királyhoz, amely erre elesett.

— Rossz omen — zúgták kórusban a kíváncsiak, akik nagyszámban gyülekeztek oda, mert Colle négy egységgel és egy megnyert függőpartival a tarsolyában, vezetett a mesterek élén. Steiner észre sem vette a megjegyzéseket, nyugodtan visszatette a leesett királybábót a táblára. Hosszu középjáték, még hosszabb végjáték következett, amely Steiner győzelmével végződött.

hozzáért a királyához, amely elesett. Kosztics, a versenyre érkezett jugoszláv mester azzal frapírozta az egyik pamlagon csüggedten üldögélő megvert belga

mestert, hogy a játszma folyamán kétszer adhatott volna Steinernek egy lépéses mattot. Colle nem hitte a dolgot, a vállát vonogatta. Kosztics azonban erőszakkal leültette egy sakkasztalra és lejátszotta neki a saját partiját a Collettől vezetett jegyzőkönyv adatai alapján és bebizonyította neki, hogy csakugyan kétszer adhatott volna sakk-mattot. De még ennél is nagyobb dolog derült ki. Steiner a h1-en álló királyával egy ízben f2-re lépett, vagyis ló-ugrást tett vele, amire még csakugyan nem volt példa a sakk világában Irkutzkától a Fidsi szigetekig, különösen mesterversenyen.

Colle és Kosztics csodálkozva néztek egymásra. De csakhamar erre is világosság derült. Steiner nem a h1-mezőre állította vissza az eldőlő királyát, hanem a g1-mezőre és ezt a tévedést senki sem vette észre. Sem a sakk-mesterek, sem a kábicek.

Steiner eszerint egy érvénytelen, vagy talán helyesebben szabálytalan húzással és téves csoportosításu hábokkal nyerte meg a Colle elleni tulajdonképp elvesztett játszmáját. Colle az első rémület után óvással élt. Eleinte vissza akarták utasítani az óvását azzal, hogy a parti befejezése után minden óvának helye, később mégis zsüri elé vittek az ügyet. A zsüri azonban az angol szabályokat fogadta el és azok szellemében Colle óvását elvetve, érvényesnek jelentette ki a Colle—Steiner-partit és Steiner javára írta a győzelemért járó pontot.

Colle egészen nekibusult. Alig tudtuk szóra bírni.

— Nagyon bonyolult parti volt — mondotta — lekötötte a figyelmemet Steiner támadásának helyes kivédése, nem vettem észre, hogy a h1-mező helyett a g1-mezőre tette vissza a királyát. Azt hiszem, nem kell bizonyítani, hogy más lett volna a parti lefolyása, ha a király a h1-mezőn maradt volna. Egyébként ez az elnézés nem szenzáció. Réti egy sakkturnán egyik partijában két lépést tett a királyával és utána elsáncolta, mintha semmi sem történt volna. Senki sem vette észre. Lehet hogy ő se.

Ilyen szórakozottak ezek a sakk-mesterek.

(Gy.)

Alkohol

Irtá: Szécsi Ferenc

Nem igen értették a mátraaljai falucskában, hogy miért ép náluk telepedett le a logika nyugalombavonult professzora, az Údvadsereg kapitánya. Azt is furcsállották, hogy olyanféle tudományt tanított, amelyről még a törvénybíró, a falu esze se hallott. Ezekért csak bolond embernek tartották. De csunyán megharagudtak rá, amikor kitudódott róla, hogy utálja, sőt üldözi a szesz italokat. Még a bort is! Gonosz ember lehet csak, akitől az ilyesmi kitellik.

Csufolkodó, vihogó csödület követte tértitő utjain a félszeg, pápaszemés tudóst, mikor az alkohol ellen prédikált. Kivált mikor abban fáradozott, hogy a község legmegrögzöttebb korhelyét »adja vissza a társadalomnak«. Egy szörnyen zülölt, toprongyos alakot, akinek vedlett szarkatoll hetykékedett a félre-csapott zsiros kis kalapja mellett. Főképpen ehhez a munkakerülő, mindig jókedvű életművészhez intézte szokott szózatát a szelíden méltatlankodó puritán:

— Szerencsétlen testvérem! Tudatában van-e annak, mennyire visszatetsző, az emberi méltóságot mennyire sárbatipró az ön állapota? És ismerében van-e ön ama vézertes veszedelmeket magukban rejtő, kóros elváltozásoknak, melyeket az átkos alkohol idéz elő az emberi szervezetben?

Mentse meg idejekorán a testét-lelkét, boldogtalan! Tartózkodjék a szesz italoktól!

*

Az utkaparó volt a próféta egyetlen bizalmasa, Srófoseszű, sunyi kis emberpéldány. A háboruban egy fogolytábor hősies örzésével szolgált a hazát. És nem is annyira az utak kaparszából, mint inkább a művészi tökéletességre fejlesztett potyázásból élt, amit tudvalevően csak az tud megcsinálni, aki bánni tud az emberekkel. A gyerekesen naív udóssal könnyű volt elhittetni, hogy ő az egyetlen borbemissza ember a faluban, holott a legapróbb kölkök is tudta, hogy titokban iszik a vén kujón.

Ennek a nevezetes férfiúnak panasolta el baját az üdv szorongatott harcosa. Hogy a takarékbán amugyis gyöngén kamatozó csekély örökségét máris aggasztóan leapasztotta az alkoholellenes propaganda. Magából a szerényke nyugdíjból meg alig lehet megélni. Egyszóval a leolvadt tőkének jobb gyümölcsözötése után kéne nézni.

Csábító kilátások villantak fel az utkaparó lelki szemei előtt.

— Szőlőt kell venni! — szaladt ki száján a szó.

Szörnyűködve tiltakozott a tanár. Hogy még ő termeljen alkoholt?! Ő, akiről az egész világ tudja, hogy a szesz elleni küzdelemnek volt mindenkor meggyőződéses hirdetője?! Soha. Inkább éhenpusztul.

De nem tágitott az utkaparó. Nagyönis megbarátkozott már az ingyen-

bor kecsegtető perspektívájával. Ördögi svádával fejtegette, hogy tulajdonképpen nem is annyira a borban mint inkább a sörben, de kiváltképpen a pálinkában leledzik az az embergyilkos alkohol. Aztán meg emnivaló csemegezőlőt is lehet termelni. Vagy gyógybort a betegeknek. Ami Istennek is tetsző cselekedet. És még ki is fizetődik. És milyen gyönyörű, egészséges, hálás foglalkozás. Amikor pedig a már ingadozó öregur a logikával próbált előhozakodni, a kísértő, nem értve meg ugyan, hogy mi fán is termett az, de azért kemény meggyőződéssel vágta vissza, hogy tán mégsem érdemes holmi logika kedvéért éhenhalni.

Ezzel vette le lábáról a professzort. Aztán a sógora hitvány szőlőjét, meg a saját vén gebéjét is reászóta hamarosan. (Ezt az állatot »Oinofilosz«-nak nevezte el az újdonsült szőlőgazda.)

*

Megindult a szőlőművelés. Tudományos alapon. Könyvekből. Az utkaparó gyakorlati utmutatása mellett. (Aki tudmüllik szintén nem foglalkozott még az ilyesmivel.) És Oinofilosznak kevésbé lelkes közreműködésével.

Ez a nagytű, de lomha négy lábú nem váltotta valóra a hozzáfűzött várankozásokat. Kötelmei közül ugyanis: hogy hátsparipaként szerepeljen, kordét, kapálót huzzon és trágyát szolgál-tasson, csak az utóbbit teljesítette szívesen s lelkiismeretesen.

Noé bácsi — így csufolták a faluban a professzort — ebben az időben

találkozott újból az árokparton holt-részezen heverő szarkatollal. Barátságosan, szeretettel hajolt le a régi ismerőshöz:

— Szomorodottan kell leszögeznem, szegény barátom, az ön állapotának sajnálatraméltó voltát, de meg tudom érteni, tehát meg is tudom bocsátani annak a szükségszerűségét, hogy a szegény ember az ő nyomorúságának tudatát bizonyos fokig mesterségesen elhomályosítsa. Minekutána pedig az ön szájüregéből kitóduló párák ama tényre vallanak, miszerint nem kártokozó és elajlasító sörből, vagy pláne pálinkából ered az ön mámor — emez enyhítő körülmény méltányos figyelembevételével, felkérem, miszerint, hazavezethetése céljából, karomba kapaszkodni sziveskedjék.

*

A gazdálkodás első esztendejében, a rengeteg bajjal, vesződséggel és költséggel termelt csekélyke vinkót csaknem egészen elköztolta az utkaparó. A második évben meg végképpen belébukott vállalkozásába a szegény professzor.

Előbb eltemette Oinofiloszt. Aztán kirugta az utkaparót. Végül pedig érzékeny veszteséggel adott tul a szőlőn.

Ép mikor a pénzecskéje silány kis maradványát készült visszavinni a takarékbába, hozta őt össze megint a véletlen az ezuttal is elázott szarkatollal.

Meg sem állott előtte. Mérgesen, undorodva félreköpött és csak annyit mondott, hogy:

— Disznó!

Caillaux pénzügyi expozéja kedvező hatást keltett a francia politikában

A kamarában csütörtök este dől el a kormány sorsa — Németország visszavásárolja Franciaországtól a jóvátétel fejében adott birodalmi vasuti kötvényeket — A lira katasztrófális zuhanása Newyorkban

Pénzügyi Locarnót sürgetnek Londonban

Párisból jelentik: Az a szónoki siker, amit Caillaux a kamara keddi délutáni ülésén aratott, osztatlan volt. Sem a jobboldal, sem a baloldal nem tudott Caillaux beszédének lényegző hatása alól szabadulni. Mindazonáltal

Caillaux a csatát még nem nyerte meg.

A szerda reggeli lapok óvatosan és tartózkodóan írják Caillaux pénzügyi expozéjáról. Inkább csak a külsőségekre helyezik a súlyt, annyit azonban megállapítanak, hogy Caillaux beszéde retorikailag remekmű volt és nem tévesztette el hatását.

A jobboldali lapok meglepő jóindulatot tanúsítanak Caillaux-val szemben

és a baloldali lapok is elismerik, hogy Caillaux semmit sem szépitett és semmit sem takargatott, hangsúlyozzák azonban, hogy programja kiábrándító. Általános az a felfogás, hogy

a kormány a kamarában a felhatalmazások körül fogja megvívni a döntő csatát.

Még ennél is veszedelmesebb kérdés azonban a washingtoni adósságrendező egyezmény, mert ezzel szemben a szocialisták a legszélsebb ellenzékét képviselik és mereven szembenállnak a jobboldalal.

A vita kimenetelét a lapok optimisztikusan ítélik meg és annak befejezése csütörtök éjszákára várható.

Bizonyos, hogy a vita során Caillaux még többször fel fog szólalni, hogy megvilágítsa expozéjának azokat a részeit, amelyekről ellenfelei azt állítják, hogy ingadozók és Briand miniszterelnök is nagy beszédre készül.

Szerdán délelőtt a kormány minisztertanácsot tartott, amelyen a pénzügyi kérdéseket kívül a tisztviselők fizetésrendezésének ügyével is foglalkozott.

Az ország minden részéből elégedetlenkedés híre érkezik és különösen a postai alkalmazottak lépnek fel fenyegetően.

A kabinet tagjai között ebben a kérdésben nincs megegyezés és egyes miniszterek azt kívánják, hogy a kérdést végleges döntés céljából vigyék a parlament elé.

A német birodalmi bank elnöke Londonban

Londonból jelentik: Dr. Schacht, a német birodalmi bank elnöke Londonba érkezett és látogatását az angol pénzügyi körök szokatlan érdeklődése kíséri, amál is inkább, mert a látogatás összecsiszítja az angol Nemzeti Bank és a newyorki Federal Reserve Bank kormányzóinak franciaországi tartózkodásával. A Daily Telegraph szerint Schacht londoni tartózkodása szoros összefüggésben van azokkal a megbeszélésekkel, amelyeket Briand miniszterelnök és dr. Hoesch, Németország párisi követe folytatott a napokban. Ugyanis

a német birodalmi bank bizonyos engedmények fejében hajlandó arra, hogy megvásárolja Franciaországtól a jóvátétel fejében adott birodalmi vasuti

kötvényeket és elsőbbségi részvényeket. Franciaország ennek ellenében a Rajna-vidéken nyújtana Németországnak különböző jelentős politikai koncessziókat.

Arról is szó van, hogy Franciaország volt szövetségesei a francia kormánynak rendelkezésére bocsátúnak a birtokukban levő német birodalmi vasuti kötvényeket, amiket Németország ugyancsak visszavásárolna és ezzel jelentős kölcsönhöz juttatná Franciaországot.

A Morning Post szerint számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy az angol Nemzeti Bank és a Federal Reserve Bank kormányzóinak párisi tárgyalásai arra fognak vezetni, hogy

a jegybank kormányzóit nemzetközi pénzügyi konferenciát fognak összehívni.

Angol pénzügyi körökben egyre terjed az a vélemény, hogy az európai valuták stabilizálását csak a jegybank együttműködésével lehet elérni. Az angol pénzügyi köröknek az a meggyőződésük, hogy

a politikai Locarnót pénzügyi Locarnónak kell követni,

mert csak így lehet az európai államok gazdasági egyensúlyát helyreállítani.

A frankvaluták árhullámszáma Zürichben és Newyorkban

Caillaux pénzügyi expozéjának hatása alatt kedden este a newyorki

tőzsdén nagy frankvásárlás indult meg, ami a zürichi piacon szerdán reggel folytatódott, úgy hogy a korai reggeli órákban a francia frank Zürichben 14.10-ig is felment. A vételi megbízások elintézése után azonban a hangulat újra bizonytalanlanná vált és tíz óra után a kínálat jutott túlsúlyra, aminek hatása alatt a keddi árnyereség veszendőbe ment. Tizenegy órakor már a frank 13.80-as kurzuson alig talált elhelyezésre és végül a keddi 13.72-es zárlattal szemben szerdán 13—85-tel zárult a frank.

A belga frank szerdán reggel Zürichben 45 pontos árnyereséggel indult, tíz óra tájban azonban újra megindult a bessz és tizenegy órakor már 13.15-ös áron kínálták a belga frankot, amely végül 13.20-al zárult.

A frankvaluták közül a lira árfolyama Zürichben szerdán változatlan volt, azonban későn délután Newyorkban a lira hatalmas árzuhanást szenvedett. A keddi 3.43 dolláros jegyzéssel szemben a lira szerdán 3.34-ig esett vissza, úgy hogy zürichi paritásban 17.22 (zürichi zárlat 17.70) svájci frank a lira jelenlegi paritása, úgy hogy a lira jelentéktelenül a katasztrófális májusi bessz 17.50-es mély pontja alá zuhanl. Ez volt eddig a lira legmélyebb kurzusa.

Nikics miniszter kizárása válságossá tette az Uzunovics-kormány helyzetét

A kormány bukását elkerülhetetlennek tartják — Radikális-demokrata koalíciót, vagy széleskörű koncentrációt jósolnak Radicsék mellőzésével

Beogradból jelentik: A horvát parasztpárt képviselőinek zagrebi konferenciája, amint előrelátható volt, meghozta a politikai élet szenzációját: Nikics Nikola miniszternek a pártból való kizárását. Az esemény híre már a déli órákban elterjedt Beogradban és nagy izgalmat váltott ki a politikai körökben, különösen a kormány táborában. Nikics kizárása nem érte váratlanul a közvéleményt, azok után a sorozatos támadások után, amelyek őt első disszidálása óta Radics István részéről állandóan érték. Most, a parlamenti szünet alatt, ennek hirtelen bekövetkezése azonban mégis áthuzta sokaknak a politikai számítását és meggyorsította a politikai helyzet tisztázási folyamatát, amely így hamarabb indul meg, mint ahogy a kormány remélte. Afelől, hogy a Radics-párt gesztusának közvetlen következményei milyenek lesznek, ma még nagy bizonytalanság uralkodik, már csak azért is, mert Uzunovics miniszterelnök nincs Beogradban, hanem Blédben van, ahova megérkezett Radics István is.

A helyzet súlypontja tehát pillanatnyilag Blédben van.

Uzunovics és Radics kihallgatásán dőlhet el a kormány, valamint az egész kormánykoalíció sorsa.

Beogradban már lázasan mérlegetik a várható eseményeket. Az a tény, hogy Nikics az eddigi jelentések szerint cserbenhagyták összes hívei és csak két képviselő akadt a horvát parasztpártban, aki nem szavazott a kizárása mellett, súlyosabbá teszi a helyzetet a radikálisok részére, akiknek az a törekvésük, hogy Nikics az kormányban továbbra is megtartsák. A kizárás után, amely most már alighanem véglegesnek tekinthető, nehéz lesz a kormány radikális részének tovább is kitartani ama kívánság mellett, hogy Nikics megmaradjon a kormányban különösen azért, mert Radicsék egészen bizonyosan Nikics tárcáját is a maguk számára fogják követelni. Lehetséges megoldási módnak látszik az, hogy Nikics felvessék a radi-

kálispart tagjai közé, csak hogy nem igen valószínű, hogy ilyen messzemenő lépésre a radikálispartban hajlandóság volna. Éppen ezért

a legkomolyabban számolnak ma már a kormány bukásával és egészen új politikai konstelláció megteremtésével.

Nagymértékben komplikálja a helyzetet Pasics visszatérésének bizonytalansága. Ha Pasics hamarosan visszatér az országba, akkor rendkívül csökken egy olyan megoldás lehetősége, amely a jelenlegi parlament kebeléből munkaképes kormány alakítására vezetne. Pasics visszaérkezésének elhalasztása viszont megnyitná az ajtót a legkülönbözőbb kombinációk számára, amelyek esetleg újabb kormánykoalíció, vagy széles koncentráció lehetőségéről szólnak.

Jellemző, hogy

mindezek a kombinációk csaknem kivétel nélkül azon alapulnak, hogy a kormányból Radicsék kimaradnának,

vagy legalábbis olyan erős újabb csoportok bevonását számítják, amelyek Radicsék befolyását lényegesen csökkentenék és a horvát parasztpárt önkéntes kivonulása esetén is biztosítanák a kormány munkaképességét. Valamennyi kombináció közül

a demokratapártnak a kormányba való bevonása áll leginkább előtérben.

Ez ma már sokkal inkább megérett a megvalósításra, mint a legutóbbi válságok alkalmával, amikor Davidovics számára még nem volt lehetséges elfogadni Uzunovics ajánlatát. Azóta a demokrata vezetők és a radikálispart vezetői között szakadatlanul kontaktus állott fenn és ha ez még nem is öltötte a hivatalos tárgyalások jellegét, de azokat már teljesen előkészítette. Érdekes, hogy amíg a közelmúltban elsősorban maga Davidovics Ljuba ellenezte pártjának a kormányba való belépését, ma már Davidovics álláspontja, így erősen

közeledett azokéhoz, akik óhajtják a radikálisparttal való együttműködést.

Szerdán

Davidovics baráti körben kijelentette, hogy a demokratapárt hajlandó volna résztvenni a kormányzásban, de csak akkor, ha az új kormány előre biztosítaná a maga számára a választások vezetését.

A demokraták kormánybalépése egyidejűleg a muzulmánok belépését is jelentené, mert a két pártot ma már politikai egységnek tekintik ebből a szempontból. Szó van Pribicevicsék bevonásáról is, akik ma már nem állnak olyan mereven a radikálisokkal való újabb kooperáció gondolatával szemben, mint néhány hónappal ezelőtt. Figyelemreméltóak azok a kombinációk is, amelyek széleskörű koncentráció alakítását jósolják, amelyben Radicsék kihagyásával a radikálisok kívül a Pribicevics-párt, a Davidovics-párt Spahóckal, Jovanovics Ljuba csoportja, sőt esetleg a földművespárt is résztvenne. A kormány tagjai, akik szerdán általában igen keveset mutakoztak a politikai élet megszokott gyülekezőhelyein, a legteljesebb rezerváltság álláspontjára helyezkednek és Uzunovics visszaérkezéséig semmilyen irányban sem hajlandók véleményt nyilvánítani a helyzetről. Uzunovics különben állandó telefon érintkezést tart fenn Beograddal, de hívei köréből származó értesülések szerint még semmiféle instrukciót sem adott és nem tett fontosabb közléseket audienciája eredményéről. A helyzetet mindenképpen válságosnak tartják és egyedüli kiutat az Uzunovics-kormány gyors lemondását tekintik.

Az adamstahlit vagonbeszerzések

A Pasics Ráda ügyvitel tárgyaló bizottság szerdán délelőtt kihallgatta Sztanics Andra volt közlekedési minisztert azokról a beszerzésekről, amelyeket a miniszterium az adamstahlit vagon- és lokomotívgyárban eszközölt.

Sztanics Andra kijelentette, hogy amikor ő átvette a miniszterium vezetését, a szerződések már meg voltak kötve és mindent elkövetett, hogy a szerződéseket érvénytelenítsék. Kijelentette a volt miniszter, hogy a szerződésekből a csehkorona emelkedése folytán az államra rengeteg kár hármlott. Amikor a gyár számláit bemutatták, ő elrendelte, hogy csak hatvan százalékát kell kifizetni és bizottságot küldött ki a számlák felülvizsgálására.

A parlamenti bizottság csütörtökön Jankovics Velizár volt közlekedési minisztert hallgatja ki.

A demokrata párt agitációja Horvátországban és Dalmáciában

A demokrata-párt főbizottsága szerdán délután ülést tartott. Az ülésen a horvátországi és dalmáciai községi választások kérdésével foglalkoztak. Elhatározták, hogy a párt képviselői a nyári szünet alatt kimennek Horvátországba és Dalmáciába és erős agitációt kezdenek. A modrus-fiumei kerületbe Grol Milánt küldték ki, a Szerémségbe Setycrov Szlavkó utazik, a zágrebi kerületben Agatonovics Riszta, a belovári kerületben dr. Mihovics Aleksza, a virovíticai kerületben dr. Ribár Iván, a varasdini kerületben Mihajlovics Ljuba,

Boszniában és Hercegovinában pedig Timotievics Koszta és Mihajlovics Ljuba fognak agitációs gyűléseket tartani.

A szuboticei kerület demokratáinak ügye a párt főbizottsága előtt

A demokrata főbizottság csütörtöki ülésén előreláthatólag napirendre kerülnek a szuboticei kerületi demokrata-párt ügyei is. A főbizottság meg fogja vizsgálni a hivatalos pártszervezet és a Popovics L. Milán köré csoportosult demokraták közti viszálykodás okait és megfelelő intézkedésekről fog gondoskodni.

A miniszterelnök a királynál

Blédből jelentik: Uzunovics Nikola miniszterelnök szerdán délután négy órákor kihallgatáson jelent meg a királynál. A miniszterelnök késő estig tartózkodott a királyi-kastélyban. Uzunovics csütörtökön délután utazik vissza Beogradba.

Radics István csütörtökön délután négy órákor jelenik meg audiencián Öfelségénél. Kihallgatásának nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A Duna felső szakaszán ismét emelkedik a víz állása

A jugoszláv szakaszon változatlan a helyzet — A szuboticei vasutifigazgatóság munkásokat küldött ki a töltések megerősítésére — A parlament elnöke és a közlekedésiügyi miniszter az árvízkatasztrófa színhelyén

Szomborból jelentik: A Duna mentén keddről szerdára semmit sem változott a helyzet. Némi javulást idézett elő a jó időjárás, amely lehetővé teszi, hogy a védőmunkásokat az egész vonalon serényebben folytathassák. Az árvízveszély azonban továbbra is komoly, főleg amiatt, hogy a nagy víznyomástól a töltések teljesen átáztak és erősen szivárognak. Még veszélyesebbé teszi a helyzetet az a körülmény, hogy

a Duna Passaunál és Bécsnél ismét emelkedik

és az emelkedés már a jugoszláv folyószakaszon is érezhető hatását. Néhány napon belül a Duna vízállása ismét emelkedni fog a jugoszláv szakaszon.

A veszély komolyságára való tekintettel mindenfelé lázasan dolgoznak a töltések megerősítésén. Ha a meglazult töltések kibírják az újabb áradást, amelynek kulminációja július 11-ikére várható, akkor semmiféle katasztrófától nem kell tartani. A védő munkásokat több mint negyven mérnök vezeti, akiket Oszijekről, Szubotícáról, Beogradból és Noviszadról irányítottak ki az árvízveszélyeztetett területekre.

A jugoszláv szakaszának legveszedelmesebb pontja a bezdáni sziget töltésénél van. Ezen a részen

a víz szerdán már két-háromszáz méternyi szélességben szivárgott keresztül.

Az erős szivárgás miatt van, mert itt a töltés mindössze négy méter széles és nincs ugynevezett támasztó padkája.

Ezen a veszedelmes ponton úgy igyekeznek elkerülni a fenyegető veszedelmet, hogy egy másik töltést építenek az első töltés mögött. Az esetben, ha

ezen a töltés-szakaszon gátszakadás történne, még Szombor környéke is víz alá kerülne.

A parlament elnöke és a közlekedési miniszter Szomborban

Triikovics Márkó, a parlament elnöke és Jovanovics Vászta közlekedésiügyi miniszter szerdán Szomborba érkeztek. Reggel fél kilenckor Triikovics parlamenti elnök és Jovanovics Vászta közlekedésiügyi miniszter Petrovics Milivoj főispán, Radics Szvetisláv alispán

és Leovács Dragisa képviselők kíséretében autón Bogojevóra utaztak, majd onnan átkeltek Apatinba és megtekintették az elpusztult vidéket.

Jovanovics közlekedésiügyi miniszter látva, hogy ezen a részen, különösen a monostor-apatini szekunder-gátaknál milyen rossz állapotban van a töltés és

az esetben, ha itt áttörne a víz a gátat, víz alá kerülne még a Szubotica—Vinkovci vonal is Szonta és Bogojevó között,

nyomban rendeletet adott ki a szuboticei vasutifigazgatóságnak, hogy haladéktalanul küldjön ki munkásokat és kezdjék meg a töltés megerősítését.

Triikovics Márkó parlamenti elnök és Jovanovics Vászta közlekedésiügyi miniszter délben visszatértek Szomborba, majd délután kettőkor Bezdába mentek ki, ahonnan átkeltek Baranyába és megtekintették Bélyénél az árvízkatasztrófa nyomait.

Robbantják a gátakat

A hadügyminiszterium szerdán újabb háromszáz kilogramm ekrazitot küldött Apatinba gátrobbantás céljaira. Apatinnál ugyanis az előtöltött területeken még mindig magasabban áll a víz, mint a Duna felszíne és ezért újabb gátrobbantásokra van szükség, hogy a vizet lecsapolhassák.

A víz állása

Szerdán a Duna egyes szakaszain a vízállás a következő volt:

Passau	473—38
Bratiszlava	534—35
Komárom	624+14
Budaörs	586+16
Bécs	334+3
Mohács	646—7
Bezdan	651—3
Apatin	716+8
Bogojevó	716+9
Palánka	626+1
Noviszad	602—2

A Tisza Novibecsej és Vranjevo határában nagy pusztítást végzett

Novibecsejről jelentik: A Tisza két-czer hold bevetett buzatermést és tengeri ültetést öntött el. Ezek a részen a Tisza — már kisebb áradás es-

tén is minden évben kiönt, mivel ez a terület egyike azoknak az ármentesítő területeknek, ahova a vizet végső esetben beengedik.

Gyorgye herceg elhagyja a köriserdői kastélyt

A zágrebi Jutarnji List jelenti, hogy Gyorgye herceg a fenyegető árvízve-

szedelem folytán kénytelen elhagyni a beljei uradalomban tartózkodási helyéül kijelölt köriserdői kastélyt. Belimonasztirra különvonat érkezett, amellyel Gyorgye herceg Beogradba utazik. A hercegnek a királyi palotában bocsájtanak rendelkezésére egy lakosztályt.

Ha az árvíz megszűnik, a herceg, hír szerint, újra visszatér Belyére.

Az angol flotta látogatása a spliti kikötőben

Harminc angol csatahajó érkezett a dalmáciai vizekre

Splitből jelentik: Az angol Földközi tengeri flotta husz nagyobb és tíz kisebb egysége szerdán Splitbe érkezett.

A bevonuló angol hadihajókat a város ünnepi zászlódszben várta. A közönség ovációja mellett történt

meg a kölcsönös üdvözlés, a flotta parancsnoka és Split közigazgatási vezetői között.

Az angol flotta július 15-ikéig marad Splitben, aztán még a nyár folyamán látogatást tesz az összes jugoszláv tengeri kikötőkben.

A parázna pénz

Montecarlo, július.

Ha valaki ide szándékozik jönni, akkor előbb kötesse össze a kezét jó erősen, mint amaz Ulisses tette, amiké Circe énekét hallgatta. Ez a klaszszikus közhely itt kivételesen mindig aktuális. Az ember elkezd sétálni Montecarlo utcáin. Amul, csudálkozik, élvez és folyton ilyeneket mond önmagának:

— Nahát, ide igazán érdemes volt leutazni! Micsoda gyönyörű vidék, halzsamos levegő, szenzációs kilátások! A kilátás itt tényleg elsőrangú. Aztán dadogni kezd az illető és míg folyton másról beszél, már ott is van a kaszinóban, már alája is nyomtak egy finom borszékét és csak az ördög tudja, hogy került a kezébe az első tízfrankos zseton.

— Utóvégre egyszer meg kell ezt is próbálni — magyarázza mentegetőzve a tizenegyedik tétnél a lelkiismeretnek és az ilyen kibeszélés rendszerint nagy megkönnyebbülést okoz a játékosnak.

A lélekkel párhuzamban a pénztárca is megkönnyebbül. De legalább meg van az a keserű elégtétele az embernek, hogy nyert: *tapasztalatokat*...

*

A francia Riviéra legelőkelőbb közönsége tolong itt napról napra. Dél előtt strandolnak, délután ellepik a partot és a kávéházakat, este pedig mind ott nyüzsögnek a kaszinó zöld asztalai körül. Angolok, amerikaiak, svédek, csehek, csupa jó valuta és rengeteg osztrák, a shillingeskéikkel. Ők csak kicsibe játszanak. Hárman tesznek meg öt frankot, de előbb az egész kolónia rendkívüli közgyűlést tart, hogy melyik számszámra helyezték a fehér, ezüstsütéses zsetont.

Az Egyesült-Államokat vagy kétszáz öreg miss képviseli Ijesztő mumiák, akikbe hálni jár a lélek, száraz arccal, amelyet állandó bárányfelhőkbe burkol a rengeteg puder. Kívénhedt nagyanyák — akiket a szentírás szerint tisztelni kell, hogy hosszú életük legyen a földön — térdigérő, kacéros krepedésben szaladgálnak zörgő csontjaikkal. A herceg, büvös, ifjú kokott itt negyven esztendővel kezdődik, de ez már ilyen fiatal. Egy megsteinacholt temető ez a sok amerikai szipirtó, akiken még erősen érezni a pávián-mirigy pikáns illatát.

*

A krupié hangosan kiáltja:

— *Rien ne za plus!*
És az arcokra kiül az agónia. Az idegek úgy táncolnak és vonaglanak, mint a dróthuzalok a távirópóznákon, ha rájuk fekszik az alkonyat. Csupa hisztéria és főfajás. Csendes örültek járnak kelnek a nagy termekben. A kezükben papír és ceruza. A szemükben téboly és milliók. Mindegyiknek meg van a maga speciális »mein szisztém«-je, amellyel félfogja robbantani a bankot. Majd. Csak türelem. Ami késik, az nem mulik.

Ezek az ő jelmondataik. A kis fehér golyó pedig perdül tovább, ostobán és

szeszélyesen, mint maga az élet.

*

Égész vaktában, csak úgy öfltszerűen behajítottam az asztalra husz frankot. A tizenégyesre esett és a következő pillanatban már ki is jött. A szisztémések mind felhőrdültek:

— Magának nincs rendszere? De hisz ez örület így játszani!

És míg a krupie leszámolta a kezeim közé a hétszázhusz frankot, az egyik szisztémében megörült játékos, aki már a tönk szélén állott a nagy veszteségektől, jóindulatulag így szólt hozzám:

— Fiatalember, maga tönkre fog menni, életanulmányok nélkül!
Neki bőrkötéses, csudás notesza volt, csordultig tele drágán szerzett tapasztalatokkal és három ceruzája: egy piros, egy fekete és egy zöld, a rendkívüli eseteket beléjegyezni.

*

Veszíteni egyébként szisztém nélkül is épp úgy tudtam, mint ő. Mikor már az utolsó huszfrankosnál tartottam, szépen felváltottam két tízfrankos zsetonra, az egyiket átadtam a partneremnek, a másikkal én játszottam és *ettől kezdve többet sohase vesztettem!* Mert ha én a pirosra tettem, ő a feketeire rakott, ha ő párosra, én páratlanra tettem a tízfrankost. A tiszta nyereségből aztán pompásan meguzsonnáztunk a *Cafe de Parisban*.

*

A pincérünk, egy volt főhadnagy, szintén a szisztém áldozata. Az apja meghalt, kikapta az örökséget és eljött ide vigasztalódni a Riviérára. A gyanutlan halacska az első délután bekapta a szisztémét, estére már saját notesza volt és éjféltre elvesztett mindent, az utolsó centimesig. Most pincér és spórol, akár egy amerikai nagybácsi, hogy ismét felállhasson a nagy tornához.

*

A vérbeli szisztémés jobban vigyáz a tippjeire, mint a pénzére. Mert a szisztémések a bünténytől sem riadnak vissza, ha valakinél egy nagyszerű tippet szimatolnak. Ma láttam a kisteremben egy tisztas kitézésű aggastyánt, aki odalopódzott egy másik játékos háta mögé és bámulatos ügyességgel kihuzta zsebéből a tárcáját. *Az ezerfrankosokat mind visszatette, de a tipp-noteszt elvitte magával.*

*

A terraszon délutánonként elsőrangú zenekar játszik. Beszélgettem a kerti csöszszel, aki arra vigyáz, hogy senki se lehessen öngyilkos a parkban. Huszonöt éve örködik így a bank jóhíre fölött; tizenháromszor csavarta ki a revolvert a dühöngő halálraszántak kezéből, most készül megünnepelni működésének negyedszázados jubileumát, *de még egyetlen egyszer sem játszott a rulett asztaloknál.*

Tamás István

BUTORSZÜKSÉGLETÉT
legocsbban szerezheti be 1101
Nagy Varjas Rókus 3
sztalosmesternél, Subotica, VI. Vukovićeva 3

Rablógyilkosság Kecskeméten

Betörők agyonlőttek egy dúsgazdag sertéskereskedőt

Kecskemétről jelentik: Borzalmas rablógyilkosság történt a szerdára virradó éjszaka Kecskeméten. Ismeretlen tettesek a város legforgalmasabb utcáján levő lakásában meggyilkolták Miklós Antal ötvenhét éves sertéskereskedőt és a lakásból néhány százezer koronát elraboltak.

Miklós Antal kedden tizenhét sertést adott el. A pénzt még a Fő-uccai lakásában tartotta kedden éjszaka, amikor felesége felkeltette, mert a szomszéd szobából gyanús zajt hallott. Miklós felkelt és vasvilágát véve magához, bement az uccai szobába. Ebben a pillanatban lövés dördült el és a kereskedő nyakán találva holtan rogyott össze. A gyilkos az ablakon keresztül elmenekült. A megindított nyomozás megállapította, hogy a gyilkos kivágta az uccai ablakot, úgy hatolt be a házba és előbb végig járta az egész lakást és mindenütt kereste az eladott sertések árát. A hálószobába is behatolt a rabló és az éjjeli szekrényről elvitt néhány százezer koronát, de a többi pénzt, amelyet Miklós Antal párnája alá rejtett, nem találta meg. Valószínű, hogy a betörő már el akarta hagyni a lakást, amikor Miklósné meghallotta a zajt.

A rendőrség erélyes nyomozást indított a gyilkos kézrekerítésére, de mindeddig csak annyit tudott megállapítani, hogy a gyilkos a helyi viszonyokkal ismerős egyén lehetett és tudta, hogy Miklós aznap nagyobb összegű pénzt kapott.

Ujabb bomlás előtt a jugoszláv egyesült szakszervezetek

Politizálnak-e a szakszervezetek, vagy sem?

Noviszadról jelentik: A szakszervezeti életben az utóbbi hetekben előfordult események arra készítettek az egyesült szakszervezetek vajdasági tartományi vezetőségét, hogy július 18-ára Noviszadra ülést hívjon egybe, amelyen a szakszervezetek általános helyzetét fogják megvitatni.

Az utóbbi időben az egyesült, de mégis más-más világnézleteket képviselő politikai frakciók között éles sajtóhárc folyt le, amelyet az egyesülést kimondó kongresszusig a független munkáspárthoz tartozott ellenzéki csoport indított az egyesült szakszervezetekhez tartozó szocialisták ellen. Ez a volt ellenzéki csoport a közelmúltban »Egyesülés« címen politikai pártot alakított és a Radnicsko Jedinstvo-ban, mely az egyesült szakszervezetek központi lapja, Milojkovics Zsivota, volt kommunista képviselő és még néhányan vitát provokáltak arról, vajon a szakszervezetek teljesen függetleníthetők-e a munkáspárttól? A vitában a másik oldalról dr. Topalovics Zsivko és Musikravics Száva egyetemi tanár, a munkáskamarák országos központjának helyettes vezértitkára vettek részt, akik a Radnicski Novinében vonultatták fel érveiket.

Topalovics és Musikravics azt az álláspontot foglalták el, hogy a szakszervezetekből minden politikizálást ki kell rekeszteni és függetleníteni kell a szakszervezeteket a munkáspártoktól, azt az egyetlen kikötést tették csak, hogy a szakszervezetek ne foglaljanak el ellenséges álláspontot a szocialista-párttal szemben, mert a szocialista-párt hozzájárult ahhoz, hogy a szakszervezetekben helyet foglalhasson minden munkás, tekintet nélkül arra, hogy melyik politikai irányhoz tartozik, de

az ellen feltétlenül óvást emel, hogy a különböző pártokhoz tartozó és kisebbségben levő munkások a szocialistákat támadják, mert ezáltal megszegik a semlegességet és joggal vádolhatók az- zal, hogy munkásellenes politikát folytatnak.

Milojkovics Zsivota ezzel szemben azt vitatta, hogy a szocialista-pártnak semmi keresnivalója sincs az egyesült szakszervezetekben, mert a szocialisták csak egyéni politikai érvényesülésükért: mandátumokért harcolnak és ez okozta, hogy a jugoszláv munkásság 1919-ben két pártra szakadt: a szocialista és kommunista-pártokra.

Mintthogy Milojkovicsnak a Radnicsko Jedinstvóban megjelent cikksorozata éles szembe helyezkedik a szocialista

állásponttal, viszont nem foglal állást a kommunistákkal szemben, a szocialisták most azt akarják bizonyítani, hogy Milojkovicsék a szakszervezetekbe csak azért jöttek be, hogy onnan, belülről élesen támadják a szocialista-pártot és vezetőit.

Érthető ezután, hogy a munkásság nagy érdeklődéssel néz a július 18-iki ülés elé, amely esetleg nyílt szakadást idéz elő a nehezen összetákolts és belülről lelkileg és érzelmiég nem egységes egyesült szakszervezetekben. Az ülésnek nagy jelentőséget tulajdonít az a körülmény, hogy azon az egyesült szakszervezetek országos elnökségének tagjai és dr. Topalovics Zsivko, a munkáskamarák központi vezértitkára is részvesz.

HIREK

— **A budapesti sakkerseny jugoszláv résztvevői.** A budapesti sakk-kongresszussal kapcsolatban tartandó versenyek sorozatában vasárnap kezdődik a nemzetközi amatőr csapatverseny. Ebben a versenyben, mint ismeretes, a jugoszláv sakk szövetség is benevezte csapatát. A jugoszláv csapat tagjai: Vukovics (Zagreb), Asztalos (Szarajevó), György dr. (Szubotica) és Tyirics (Karlovci). A jugoszláv sakk szövetség most tartaléknak kijelölte Boschán Jakabot (Szubotica), aki a jugoszláv csapat tagjaival együtt péntek este utazik Budapestre.

— **Tanár-kongresszus Szarajevóban.** Szarajevóból jelentik: A polgári és kereskedelmi iskolák tanárai kedden és szerdán tartották kongresszusukat Szarajevóban, melyen megjelent a közoktatásügyi miniszterium kiküldöttje, Dosztecics miniszteriumi osztályfőnök is. A kongresszus több kisebb jelentőségű szakkérdés elintézése után a polgári és kereskedelmi iskolai tanárok fizetésének kérdéséről tanácskozott. Elhatározták, hogy kérni fogják a közoktatásügyi miniszteriumot, hogy készítsen új törvényjavaslatot, mely megszüntetné a nagy differenciát a kereskedelmi, valamint a polgári iskolák és a többi állami iskolák tanári fizetése között.

— **Átadták az ügyészségnek a ljubljana tüntetésben résztvevő orjúnásokat.** Ljubljánból jelentik: A Bácsme gyei Napló már hirt adott arról a véres olaszellenes tüntetésről, melyet a ljubljana Orjuna tagjai rendeztek Vidovdán napján. Ebben az ügyben a rendőrség lefolytatta a vizsgálatot és a véres tüntetés tetteseit, tizenhét orjúnás fia- talemberrel letartóztatott. A kihallgatásokat szerdán fejezte be a ljubljana rendőrség, mely után a tüntetőket átadta az ügyészségnek. A tüntetők között volt négy noviszadi illetőségű orjúnás is: Rajesics Bogoljub, Gavrilovics Lázár, Kovácsévics Gyuro, Viskovics Jován, kiknek sorsa felől még nem döntött a ljubljana ügyészség.

— **Megszökött egy budapesti bankár.** Budapestről jelentik: A budapesti Pálffy bankház ellen, amelynek az ügyével már hosszabb idő óta foglalkozik a rendőrség, szerdán újabb feljelentés érkezett. A feljelentő gróf Draskovics Jánosné, aki másfélmilliót keres a Pálffy bankházon. A rendőrség a feljelentésre megindította a nyomozást és elrendelte a könyvek szakértői megvizsgálását. Pálffy azonban nem várta be a vizsgálat eredményét, hanem megszökött. A rendőrség most elrendelte körözését.

— **Próbacséplés a Tisza-vidéken.** Szentáról jelentik: A próbacséplést egy-két helyen már megejtették és annak eredményeképp közlik, hogy Ada környékén katasztrális földanként tíz métermázsát, Novibecsej környékén nyolc-kilenc métermázsá buzát eredményezett. A minőség névze a buza sokkal súlyosabb, mint tavaly, mert a múlt évi hetvenhat- tal szemben hetvenhét és felet nyom.

— **Szabadiátrahelyezték Fábry Oszkár.** Budapestről jelentik: A vádtanács szerdán foglalkozott Fábry Oszkárnak, a budapesti Concordia-malom volt igazgatójának a letartóztatása elleni felfolyamodásával. A vádtanács helyt adott a felfolyamodásnak és elrendelte Fábry Oszkár szabadlátrahelyezését. A vádtanács indoklásában kimondja, hogy Fábry ellen senki sem tett feljelentést és az esetleg felmerülő károk megtérülésére elég fedezetet nyújt a vagyona, úgyhogy szökésétől sem kell tartani. Fábry már szerdán el is hagyta a Markó-uccai fogházát.

— **A Magyar-uccai frontról.** Noviszadról jelentik: A város kiszélesített tanácsa, mint ismeretes, elrendelte a Magyar-uccai kikövezés azonnali be- szüntetését. Solarovics és dr. Frank Mihály beogradi vállalkozók, akik a tanács utasítására a munkát be is szün- tették, szerdán megjelentek a városbá- zán és bejelentették, hogy arra való te- kintettel, hogy a munkát szabályszerű árlejtés útján kapták meg, pörrel támad- ják meg a kiszélesített tanács határoza- tát és kártérítést fognak követelni.

— **Ledőlt a kulai görög-keleti templom keresztje.** Kuláról jelentik: Kula fölött hatalmas vihar vonult át, amely jelentékeny károkat okozott az épüle- tekben is. A vihar ledöntötte a görög- keleti templom tornyának hatalmas keresztjét, amely nagy robajjal a templom tetőzetére zuhant és azt áttörve a templom padlására esett. A kár jelentékeny.

— **A pancsevői »Venac« dalegyet kirándulása.** Pancsevőről jelentik: A pancsevői »Venac« szerb dalegyet július 11. és 12-én társas kirándulást rendez az Aldunára. A kirándulók Herkules- fürdő is meglátogatják. A kirándulók a Cara Lázár hajón indulnak és bárki velük tarthat. Indulás a pancsevői Te- mes-kikötőből július 10-én este hét óra- kor. Az utiköltség oda és vissza 156 dinár. A kirándulásra jegyek a Bohnanac és Bogojeva-cégnél Pancsevőn kaphat-ók.

— **Gyermekkerít nyílik a szuboticei Tisztó-Ötthonban.** A szuboticei Tisztó- Ötthon kertjében napközli otthon nyílik négy-hét éves gyermekek számára. A gyermekkerítésben óvónő felügyelete mel- lett játszadózhatnak a gyerekek délelőtt nyolc órától fél tízenkéntig és délután félháromtól félhétig. A havi befizetést aszerint, hogy hány beiratott gyermek lesz, husz és ötven dinár közt fogják megállapítani. A beiratások már meg- kezdődtek a Jedinstvo könyvkereske- désben.

— **Vasúti zsebtolvajlások a Bánátban.** Dragutinovőről jelentik: A Szentáról Dragutinovó felé közlekedő vonatokon napirenden vannak a zsebtolvajlások. Szerdán éjszaka Schlager Mór szentai kereskedőnek a mellényzsebéből kilop- ták értékes aranyórát és láncát. A ke- reskedő feljelentésére a csendőrség erélyes nyomozást indított, de a tettes- nek nem tudott nyomára jutni. A lopások megakadályozására és a tettesek kézre- kerítésére vasúti detektívek fognak ezen- tul a vonalakon utazni.

— **A pancsevői bírák és ügyvédek bankettje.** Pancsevőről jelentik: A nyári törvényszéki szünet megkezdése előtt a pancsevői ügyvédek és bírák, vala- mint a bírósági tisztviselők a Weifert- féle sörházban bucsu-bankettet rendez- tek. Lalovics Mladen törvényszéki bíró üdvözölte az ügyvédeket, akiknek ne- vében Gráber László dr. ügyvéd meleg- hangu beszédben válaszolt. A bankett kedélyes hangulatban reggelig tartott.

— **Megrendszabályozták a szuboticei sátoroscigányokat.** Horvát Cvetko szu- boticei rendőrkapitány szerdán ren- deletet adott ki a Szubotica város ter-ületén tartózkodó sátoros-cigányok összeírására. A rendelet szerint a rend- őrségnek záros határidőn belül össze kell írnia a sátoros-cigányokat, akik a rendőrségtől fényképes személyazono- sági igazolványt fognak kapni. A sze- mélyazonossági igazolvány egyuttal il- letőségi bizonyítvánnyal is fog szolgálni a cigányoknak. Amelyik sátoroscigány az ilyen igazolványt záros határidőn belül meg nem szerzi, azt a rendőrség, mint csavargót tiltja Szubotica város területéről. A rendőrség ezenkívül a ci- gányokat munkához és tisztességes ke- resethez akarja juttatni. A város már elhatározta, hogy az utjavítási munká- latoknál nagyobb számú cigányt fog al- kalmazni. A rendelet megköveteli, hogy a cigányok ezenfelül egymásközt törvé- nyes házasságra lépjenek.

— **Halálczás.** Löbl Salamon, földbir- tokos nyolcvanhat éves korában Szubo- ticán meghalt. A köztisztelőben álló öregur halála széles körökben kelt rész- vétet. Temetése pénteken délután há- rom órakor lesz a Zrinjski trg. 10. szá- mu gyászházból.

— **Öngyilkos orosz tiszt.** Beogradból jelentik: Szerdán délután föbelötte ma- gát Belotrepov Gligorije orosz főhad- nagy. Az öngyilkos semmi irást sem ha- gyott hátra és öngyilkossága okát nem lehet megállapítani. Az orosz menekül- tek körében valószínűnek tartják, hogy tettét szerelmi bánatában követte el.

— **Meghalt a budapesti Révai Testvé- rek könyvkiadó cég főnöke.** Budapestről jelentik: Révai Mór János, a Révai Test- vérek könyvkiadó cég főnöke szerdán reggel hatvanhat éves korában Buda- pesten hirtelen meghalt.

— **Megfojtotta és elásta újszülött gyermekét.** Noviszadról jelentik: A ká- tyi csendőrség jelentette a noviszadi törvényszék vizsgálóbírájának, hogy Morics Jelena kátyi asszony megfojtotta újszülött gyermekét és holttestét az ud- varon elásta. Az udvaron szabadon levő dísznök feltúrták a földet és a csecsemő holttestének egy részét felfalták. A szomszédok, akik szemtanúi voltak az esetnek, feljelentették az asszonyt, akit leartóztattak. Glumac Bogdán vizsgáló- bíró és dr. Vukovojac ügyész a tör- vényszék orvosával a helyszínre utaztak a boncolás megejtése végett.

— **A hitvesgyilkos bécsi mészáros más bünök is terhelik.** Bécsből jelentik: Wimpassinger János, a hitvesgyilkos mészáros a vizsgálóbíró előtt beismer- te, hogy két évvel ezelőtt eltűnt tör- vénytelen leányát ő kergette a halálba azzal, hogy megrontotta. Elmondotta még a gyilkos, hogy gyakran követett el betöréseket vidéki templomokban, ahonnan kegyeszerket vitt el.

— **Baleset.** Szentáról jelentik: Özvegy Erdődi Istvánné újsághordó kedden, amint az emeletes Aftergut ház lépcső- jén haladt, hirtelen megcsuszott és a lépcsőn legurult. Orrán, szemén, füle- n súlyosan megsebesült.

— **Kóbor kutyák garázdálkodása Szentán.** Szentáról jelentik: Szentán és környékén az utóbbi időben aggasztóan elszaporodtak a kóbor kutyák, amelyek között igen sok a veszett. A hatóságok most szigorú rendszabályokat léptettek életbe. Razziákat fognak rendezni a kó- bor kutyákra és szigorúan megbüntetik azokat, akik ebzárlat idején szabadon engedik kutyáikat.

— A lira, a francia- és belga frank zuhanása a newyorki tőzsdén. Newyorkból jelentik: A lira, a francia és belga frank újabb zuhanása következett be. Páris a tegnapi 2,73 árfolyamról 262-ig, Brüsszel 266-ról 250-ig, Milánó 343,5-ről 330-ig esett. Ezek az árfolyamok zürichi paritásán a következők: Páris 13,50. (jegyzés 13,85), Milánó 17 (17,70), Brüsszel 12,90 (13,20).

— Hugát akarta megmenteni és a megáradt folyóba fullt egy budapesti uriférfy. Budapestről jelentik: Blazetics Lola a zeneművészeti Főiskola tanárképzőjének feltűnően szép és tehetséges növendéke néhány nappal ezelőtt Hatanbába ment nyaralni. Huga kedden délután a megáradt Zagyvában furdott, az ár azonban elragadta. Blazetics Lola erre ruhástól huga után vette magát és már majdnem elérte a fuldokló lány karját, amikor az ár őt is elkapta és mindketten elmerültek. Egy csendőrmester ugrott a folyóba a két lány után és Blazetics Lola hugát ki is mentette, de maga, Blazetics Lola belefulladt a folyóba. Holttestét szerdán találták meg.

— Öngyilkosság. Noviszadról jelentik: Szerdán délután értesítették a mentőket, hogy Toma József huszonhat éves noviszadi iparos lakásán öngyilkossági szándékból felvágta az ereit és eszméletlenül összeesett. Tettét családi perpatvar miatt követte el. A súlyosan sérült embert a mentők a kórházba szállították. Életbenmaradásához kevés a remény.

— A csöszkunyhó tolvaja. Noviszadról jelentik: A bácsipetrovoszelói rendőrség letartóztatta Zorics Jován borsanszka-petrováci munkást, aki a bececsi Dungserszki-szállás egyik csöszkunyhójából kétezer dinár értékű holmit lopott el.

— Öngyilkosság. Noviszadról jelentik: Gajdobra községben kedden felakasztotta magát Alt György 62 éves gazda. Az öngyilkosság oka: életuntagság.

— Haláles verekedés Dolován. Dolováról jelentik: Gruja Lázár és Modszki Dusan dolovai legények már régóta haragban voltak egymással. Kedden összesetalálkoztak az egyik kocsmában, ahol verekedni kezdtek. Verekedés közben Gruja Lázár kést rántott és azt Modszki mellébe dőfte. A kés a legény szívére ütötte át és azonnali halált okozott. A gyilkost a csendőrség letartóztatta és beszállította a pancsevői ügyészség fogházába.

Nyári Occasio

minden eddigi áránál olcsóbban a most nagy választékban érkezett

Cérna mosó Marocain, Sádák, cérna Creppok

és 100 cm. széles

Eponquok

divatos csikozással és kockázatokkal

méterre 23 dinár

Szekely és Vujkovic

cégnél

Tekintse meg kirakatainkat

és meggyőződik az áruk jó

minőségéről és olcsóságáról

LEGUJABB

A francia szocialisták a szanálási program ellen

Párisból jelentik: A kamara szerdai ülésén eles támadások hangzottak el a washingtoni adósságrögzítő egyezmény ratifikálása ellen és a délutáni órákban a kamara folyosóin

az a vélemény alakult ki, hogy a kamara, a legjobb esetben bizonyos lényeges kikötésekkel járul csak hozzá az egyezményhez.

Az ülésen először Franklin Bouillon, a kamara külügyi bizottságának elnöke szólalt föl. Beszédében kifogásolta, hogy a francia kormány Washingtonban a háborús adósságok ötven százalékos csökkentését érte el, ugyanakkor Olaszország háborús adósságának harminc százalékát köteles csak törleszteni. Támadta Berenger washingtoni francia követet és kifejtette, hogy

a kormány vétkes könnyelműséget követett el, amikor elmulasztotta a kedvező időpontot.

A baloldalon heves közbeküldések hangzottak el:

— Tardieu és Clemenceau követték el a hibát!

Briand egészen röviden válaszolt Bouillonnak

— Márton Mátyás pápai prelátus aranymiséje. Szarakanizsáról jelentik: Márton Mátyás szarakanizsai plébános, pápai prelátus július 9-én ünnepi pappá szentelésének ötven éves évfordulóját. A jubileus főpap volt káplánjai segédlete mellett ugyanazon a napon tartja ünnepi aranymiséjét. Az aranymiséjén a szarakanizsai iparos dalárda fog egyházi dalokat előadni.

— Házasság. Kun Lajos és Kladek Ilona házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— A vajdasági nyugdíjasszövetség felhívása. A vajdasági nyugdíjasszövetség elnöksége felkéri azokat a nyugdíjas társakat, akiket a 26913/1919. évi minisztertanácsi rendelettel az államasutak szolgálatába átvettek, de nem sorozták be őket, hogy július hó 18-án délelőtt tíz órákor a nyugdíjasszövetség helyiségében (Kumicsicsava-utca 8. sz. alatt) sérelmes nyugdíjazásuk ellen teendő lépések megbeszélése végett megjelenni szíveskedjenek. Költségek megkímélése végett a tagoknak nem szükséges személyesen megjelenni. Elég, ha egy levélben bejelentik, hogy a mozgalomhoz csatlakoznak. Ez esetben kell jelenteni, hogy mikor kerültek nyugdíjba, mi volt utolsó fizetésük, hány évet szolgáltak, mi volt a rangjuk, mennyi most a nyugdíjuk, drágasági és családi pótlékuk és pontos lakcímük.

— A »Fekete angyal« — a legnagyobb filmsiker. Alig volt még eredetibb, művészebb filmalkotás, mint a newyorki First Amerika új filmje a »Fekete angyal«, amely messze kiemelkedik az általában. Ehhez hasonlót már rég nem produkáltak az amerikai filmgyárak. Kétségtelen, hogy eddig a legmonumentálisabb és leghatásosabb pacifista film ez, bár, vagy talán éppen azért, mert tendenciája nem kiabáló, hanem finoman elrejtett. A rendezés nemcsak tömegjelöneteket produkál, hanem finom apró műnianszokban is tökéletes. Minden filmalkotás fölé emelkedik ez a film két igazi ember életének finom írói eszközökkel való feltárása. A női főszerepben Bánki Vilma emelkedik a legelső sorba, az amerikai filmsztárok között is. Szerepébe egy tiszta lánylélek minden varázsát belevitte és feleltethetetlen alakítást produkál. Partnere Ronald Kálmán, aki egy a háborúban megvakult angol tisztet játszik legyszerűsített finom művészi eszközökkel. Az egész film olyan mély és a filmsze-

és rámutatott arra, hogy a kamara előtt még nem tekinthetünk mindazok az okmányok, melyekből az egyezményt pontosan meg lehet ítélni.

Marin rövid beszéde után ujból Bouillon szólalt föl, majd Accambay képviselő, aki követelte, hogy a kormány kötelezze a kereskedelmi és ipari vállalatokat, hogy mérlegeiket aranyfrankban állítsák föl.

Ezután általános figyelem mellett Leon Blum bejelentette, hogy a szocialistapárt nem fogadhatja el a szakértőbizottság által kidolgozott szanálási programot

és a szocialista párt legrövidebb időn belül külön szanálási javaslatot terjeszt a kamara elé.

Leon Blum követelte a közvetlen adók emelését és kijelentette, hogy

pártja semmi körülmények közt nem fogja megszavazni a kivételes hatalom jogát, amit Caillaux kér.

Briand miniszterelnök röviden válaszolt Blumnak, majd az ülést berekesztették.

rüségei kivül annyi írói és rendezői kvalitás van benne, hogy a »Fekete angyal« a filmprodukción legelső sorában foglal helyet és bizonyosan óriási sikert fog aratni Szubotícán is, ahol a Liffamozzi hozza.

Dr. Mezei László, Röntgen-szakorvos diagnosztikai és terapeutikai rendelését Szubotícán, (VI. Zrinjski trg 17.) megkezdte. 2691

Takarékoskodhat télen is a fával, ha »Zephyr« kályhát használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben, Subotica. Telefon 123. 5123

Urológiai-, vese-, hólyag- és végbélbetegségnél a természetes »Ferenc József« keserűvíz gyorsan csökkenti a székelési zavarokat. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a »Ferenc József« víz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SPORT

A WAC 5:1-re győzött Noviszadon

WAC—OSKV-NAK komb. (5:1) 2:0

Noviszadról jelentik: Nagyszámu közönség előtt mutatkozott be Schlosser csapata. A mérkőzésre, melyet André vezetett, a WAC így állt föl:

Feigl — Baecher, Popovics — Braun, Bilek, Wallner — Kochesser, Jani, Hainzl, Schlosser, Huber.

A kombinált csapat: Dussig — Dudás, Krieskov — Popovics, Antonics, Weisz — Bertók, Marjanovics, Markovics, Lenci, Schaeffer.

A mérkőzés mindvégig élénk és magasnyívú volt. A kombinált első szép akcióját Markovics éles lövéssel fejezte be — a labda kornerra pattant. A bécsiek kissé kényelmesen mozogtak, ezzel szemben a kombinált nagy lelkesedéssel vetette magát a küzdelembe. A 7-ik percben szép bécsi támadás alakult ki, melyből Schlosser a vezető gólt lötte. A noviszadiak akcióját Marjanovics romtotta el, aki jó helyzetből a kapu mellé lötte a labdát. A 10-ik percben Dussig éles lövést tett ártalmatlanra, miközben könnyebben megsérült. A bécsiek fölénybe kerültek. A 27-ik percben Schlosser bombáját Dussig pompában védte. A sorozatos bécsi támadá-

Serdülő gyermekek

olyan táplálkozást igényelnek, amely szervezetük gyarapodását, fejlődését biztosítja. A gyermekek nem csak kórháza, nem csokoládéra, hanem egyszerű táplálékra van szüksége. A friss tejből, tojásból, malatakeverékből és legfinomabb hollandi kakaóból készült

Ovomaltine fehérjét, zsírokat, szénhidrátokat és a gyarapodáshoz nélkülözhetetlen vitaminokat tartalmazza a gyermeki szervezetbe és ez által egészséges fejlődésüket, növekedésüket elősegíti.

10443

által egészséges fejlődésüket, növekedésüket elősegíti.

OVOMALTINE
Táplál-
erősítő-készlet.

Ára dobozonként 18.50 dinár

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, fűszer- és csemegekerekedésekben.

Mintát és ismerletést ingyen küld:

Dr. A. Wander D. D. Zagreb, Jurjevka ul. 37.

sok a 30-ik percben hoztak újabb eredményt: Schlosser husz méterről védhetetlen gólt lött. A 43. percben Schlosser kaputát lött.

A szünet után Dussig helyett Koszics áll a noviszadi kapuba. A noviszadi csapat nagy elannel kezdte a játékot. A 6-ik percben Schaeffer éles lövése elkerülte a kaput. A tempó egyre élénkebb lett. A bécsiek halisora szorgalmasan rombolta szét a noviszadiak akciót. A 22-ik percben a bécsi center Hainzl gólt lött, a következő percben Jani juttatta a labdát a noviszadi kapuba. A kombinálnak nem vette kedvét a két újabb gól, tovább támadtak és a 34-ik percben végre Lencinek sikerült a »becsületgölt« megszerezni. A bécsi csapat utolsó gólját Schlosser lötte a 40-ik percben.

A bécsiek szép játéká kielégítette a közönséget.

Atlétikai szakosztályt alakít a Sand

A szubotici sportélet régi hiánya az atlétika, mely annak ellenére, hogy az egész világon példátlan méretekben terjed, nálunk eddig nem tudott gyökeret verni. Hosszu télienség után végre Szubotícán is megtörtént az első komoly lépés az atlétika bevezetésére.

A SAND, melynek megfelelő pálya áll rendelkezésére, elhatározta, hogy megalakítja atlétikai szakosztályát és már a közeli napokban megkezdte az atlétikai tréningeket azokkal, akik ennek a nemesség sportnak hódolói.

A tréningek vezetését Hötzel Róbert, a kitűnő szakember vállalta, akinél tréningnapokon: kedden és csütörtökön lehet jelentkezni. A klub gondoskodott atlétikai felszerelésről is, úgyhogy e tekintetben semmi akadálya nem lesz az atlétikai-szakosztály eredményes működésének.

Schlosser, mint tréner. Aki kíváncsi a legkiválóbb magyar futballista tréning-módszerére, az most könnyen kielégítheti kíváncsiságát. Schlosser, aki két hónapig vezeti a SAND tréningjeit, csütörtökön délután kezdi meg működését. A nagy érdeklődésre való tekintettel a SAND öt dináros tréningjegyeket ad ki.

Bácska—Jugoszlávia. A vasárnapi országos bajnoki mérkőzésre a Jugoszlávia a következő csapatot állította ki: Nikolics — Ivkovic, Stakics — Popovics, Petrovics, Markovics — Gyurics, Jovanovics, Ljuburics, Petrovics, Szekulics.

KÖZGAZDASÁG

Uj telefonvonalak. Beogradból jelentik: A posta- és távírdügyi minisztériumban élénken dolgoznak a telefonforgalom megjavítása érdekében. A Zagreb—Maribor—Koprivnica, Zagreb—július hó folyamán elkészül, azonkívül még az ősz folyamán megnyílik a Zagreb—Maribor—Koprivnica, Zagreb—Szarajevó és Zagreb—Oszijek közötti új közvetlen telefonvonal. Az utóbbi időben megkezdtek a tárgyalásokat a Jugoszlávia és Görögország, valamint a Jugoszlávia és Bulgária közötti telefonforgalom megnyitására vonatkozólag is.

Emelkednek a monopolbevételek. Az állami monopoligazgatóság most megjelent statisztikai kimutatásából megállapítható, hogy a monopoljövetelek állandóan emelkednek. A múlt év április 1-től 1926. április 20-ig az állami monopolok jövedelmei így alakultak: dohány 1.698.256.327 dinár, só 369.042.727 dinár, petróleum 153.152.147 dinár, gyufa 143.546.114 dinár, cigarettapapír 141.288.974 dinár, egyéb cikkek után 7.773.168 dinár, összesen 2.503.019.400 dinár. 1924—25. évben a monopolbevételek 2.357.017.260 dinárt tettek ki, az emelkedés tehát 157.729.480 dinár.

Csökken a cukorfogyasztás és emelkedik a cukortermelés. A legújabb megjelent statisztika szerint 1923—24-iki esztendőben az egész világ cukorfogyasztása 21.428.000 tonnát tett ki, az 1924—25-ik évben a fogyasztás 22.892.000 tonnára emelkedett. Viszont 1923—24. évben gyártottak 21.256.000 tonna cukrot, 1924—25. évben pedig 24.783.000 tonna cukrot. 1926—26. évben a világ cukortermelése 25.471.000 tonnára emelkedett, holott a fogyasztás az előző évekhez képest valamelyest csökkent. A cukortermelés tehát évről-évre emelkedik, a fogyasztás pedig igen keveset csökken, úgyhogy lényeges mennyiségű felesleg mutatkozik, amelyek következtében a cukorárak esnek a külföldi piacokon.

Gyengül a tojáspiac. A Vajdaság mezőgazdasági exportjának egyik legjelentékenyebb cikke a tojás. A külföldi tojáspiacról érkező jelentésekből következtetve, az idén a tojásexportban hanyatlásra van kilátás. Londonban 8 shillinget fizetnek 130 darab tojásért és a kereslet a sztrájk következtében jelentéktelenül csökkent. A kedvezőtlen időjárás miatt Svájcban az idegenforgalom nagyon kicsiny, aminek következtében a svájci tojáspiac is megromlott. Egy láda tojásért 130—132 svájci frankot fizetnek és Buxban nincs 30 vagon új tojászállítvány, amit el lehetne helyezni. Bécsben és Olaszországban ugyancsak nagyon gyenge a tojáspiac.

Minden külön értesítés helyett

Özv. Löbl Salamonné szül. Grosz Irma úgy a maga, mint gyermekei, unokái és az egész rokonság nevében megtört szívvel jelenti, hogy a legjobb férj, a legönfeláldozóbb apa, nagypapa, testvér és rokon

LÖBL SALAMON

július hó 7-én életének 86-ik esztendejében hosszas szenvedés után csendesen elhunyt

Hült tetemeit f. hó 9-én délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra a Zrinjski-trg. 10. szám alatti gyászházból a szubotícai izr. temetőben.

NYUGODJÉK BÉKÉBEN!

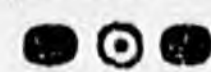
Löbl Terka és férje Dömötör Zsigmond, dr. Löbl Marcell, Löbl Lenke és férje dr. Sándor Jenő gyermekei. Özv. Groszmann Adolfné szül. Löbl Regina testvére. Dömötör Rózsi, Dömötör Bözsi és férje, Reich Jenő, Dömötör Imre, Sándor Józsi, Sándor Lacika unokái és az egész rokonság

Ausztria a jugosztáv külkereskedelem közvetítője. A jugoszláv-osztrák kereskedelmi kapcsolatokra igen jellemzők az 1921—1924. évi külkereskedelmi statisztikai számadatok, amelyek bizonyítják, hogy a területében és lakossága számában megfogva Ausztria a háboru utáni időkben nagyarányú és állandóan növekedő aktivitást mutat fel a Jugoszláviával való export-import téren. Bizonyos, hogy Ausztria nagyrészt nem a saját termékeit importálta Jugoszláviába, amint hogy az innen kivitt cikkek sem kizárólag a kisország szükségleteit fedezik, hanem Ausztria mindkét esetben közvetítőként lép fel a jugoszláv és a középeurópai piac között, meglehetősen kedvező eredménnyel.

Akció a fakivitel megkönnyítéséért. A jugoszláviai faexportörök memorandumot nyújtottak át az erdészeti és bányászati miniszternek, amelyben rámutattak arra, hogy a jugoszláv fakivitelnek milyen nagy nehézségei vannak és a külföldi versenyt nem bírják leküzdeni. Az utóbbi időben különösen Románia konkurenciáját érzik, ahol a lei esése miatt a faárak igen alacsonyra szálltak alá. Ezért arra kéri a minisztert, hogy könnyítse meg a jugoszláv fakivitel. Többek között az adóbizonylat és a valutakorlátozások eltörlését kéri.

A bánati kereskedelmi és iparkamara igazgatósági ülése. Beeskerekről jelentik: A bánati kereskedelmi és iparkamara igazgatósága szerdán délelőtt tíz órakor ülést tartott. Az ülésen Sztanovejics Sándor kamarai titkár a kamara félévi jelentését olvasta föl. A kamarának 281.541 dinár bevétele és 187.435 dinár kiadása volt. Jankovics Koszta elnök beszámolt a kamarák zagrebi értekezletéről és a ljubljani kongresszusról. Az ülésen ezután a kikindai kereskedők memorandumával foglalkoztak, amelyben a kikindai kereskedők arról panaszkodnak, hogy a helyi hatóságok újból megengedték a vasárnapi üzletnyitást. A kamara elhatározta, hogy a munkaszünetről szóló országos rendelkezésre való hivatkozással sürgős intézkedést fog kérni a teljes munkaszünet visszaállítására. Több kamarai ügy letárgyalása után elhatározták, hogy a kamara plenáris ülését július 25-ikén tartják meg.

TŐZSDE

Zagreb, jul. 7. Zárlat: Páris 151.64—153.64, London 25.12, Newyork 516 háromnyolcad, Brüsszel 13.20, Milánó 17.70, Amszterdam 207.35, Berlin 122.375, Bécs 73, Szófia 3.725, Prága 15.305, Budapest 72.30, Bukarest 2.425.

Zagreb, jul. 7. Zárlat: Páris 161.64—153.64, London 275.05—276.25, Newyork 56.41—56.71, Brüsszel 148.25—150.25, Genf 1094.55—1098.55, Amszterdam 2272.50—2282.50, Berlin 1349—1353, Bécs 798.52—802.52, Prága 167.38—168.38, Bukarest 26.50—27.—, Triest 193.77—194.97.

Noviszadi terménytőzsde, jul. 7. Buza: 1 vagon bácskai, 75—76 kilós 310 dinár, 5 vagon bácskai új, július—augusztusi, Noviszad körzetből 267.50 dinár, 5 vagon bácskai új, augusztusi 267.50 dinár, 3 vagon bánati, 76 kilós, 2—3%-os, Vrsac paritás 295 dinár, 10 vagon bánati új, augusztus 15.—szeptember 15-ike közti szállításra, 257.50 dinár. Zab: 1 vagon bácskai 187.50 dinár. Bab: 3 és fél vagon bácskai, fehér, minta szerint 150 dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás G. bácskai 510 dinár, 1 vagon 0-ás GG. szerémi 505 dinár, 1 vagon 6-os bácskai 325 dinár. Tengeri: 2 vagon Indija paritás. Irányzat: változatlan. Forgalom: 33 és fél vagon.

Szentai gabonaárak, jul. 7. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Óbuza 280 dinár. Ujbuza azonnali fize-

Elválaszthatatlan

a szarvas és Schicht,

az egyedül valódi Schichtszappan jegyei.

**A tisztaság és jóság összessége és szavatossága.
A fehérenemű és kezek védelme.
A fáradtság és bajlódás ellensége.**

Ne hagyja magát rábeszélni egy másik „épolójó” szappanra. Maradjon annál, mely 77 év óta mint a legjobb vált be.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek állása a következő: Duna: Bezdán 654 (—8), Bogojevó 709 (—10), Vukovár 612 (—12), Palánka 625 (—7), Noviszad 604 (—6), Zemun 660 (+9), Szmederevó 698 (+15), Orsova 538 (+10). Dráva: Zakanj 186 (+38), Terezínopolje 222 (+26), Donji Miholjac 318 (+26), Oszijek 420 (+4). Száva: Krsko 60 (—8), Zagreb 266 (+78), Jasenovac 636 (+20), Sisak 500 (+95), Bród 561 (+3), Samac 454 (—18), Mitrovica 580 (—), Beograd 595 (+9). Tisza: Szentá 600 (+6), Titel 611 (—). Kupa: Karlovac 172 (+22). Vrbas: Banja Luka 165 (—1). Bosna: Doboj 164 (+28). Drina: Zvornik 178 (—8).

Rádió-műsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Péntek, július 9.

Bécs (531): 16.15: Hangverseny. 20: Zenekari hangverseny.

Grác (402): 16: Koncert. 19.15: Szín-előadás. 20.25: Hangverseny.

Milánó (320): 16.30: Jazzband. 21: Koncert.

London (365): 16: Koncert. 18: Hangverseny. 22.05: Kamarazene.

Prága (368): 16.30: Koncert. 20.02: Zenekari hangverseny. 22: Táncczene.

Hamburg (392.5): 16: Kamarazene. 16.40: Hangverseny. 22: Koncert.

Róma (425): 17.40: Jazzband. 21.10: Szórakoztató zene.

Berlin (504): 17.30: Rubinstein—Tchaikowszky-koncert. 20.30: Brahms-est.

Brünn (521): 19: Koncert. 20: Hangverseny.

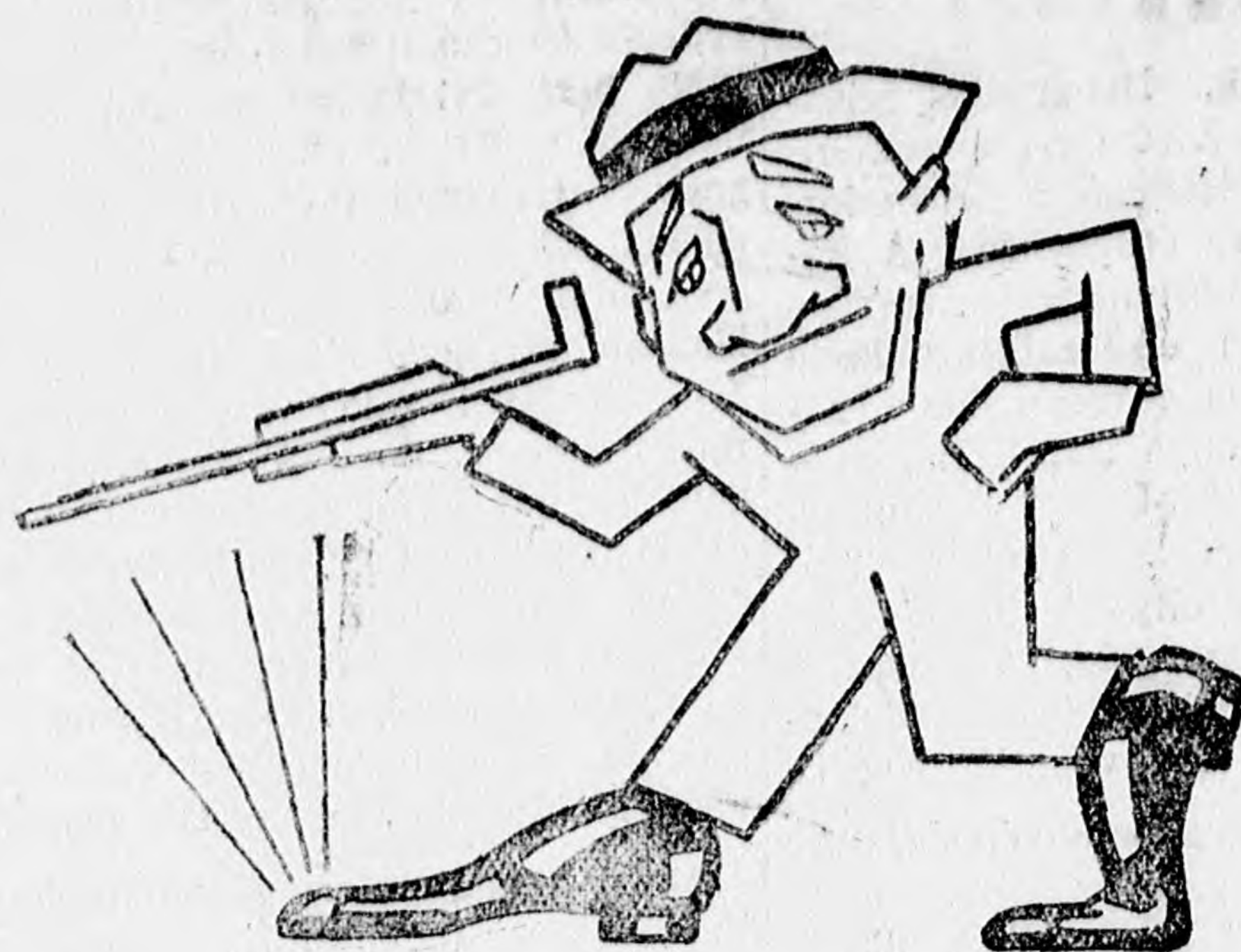
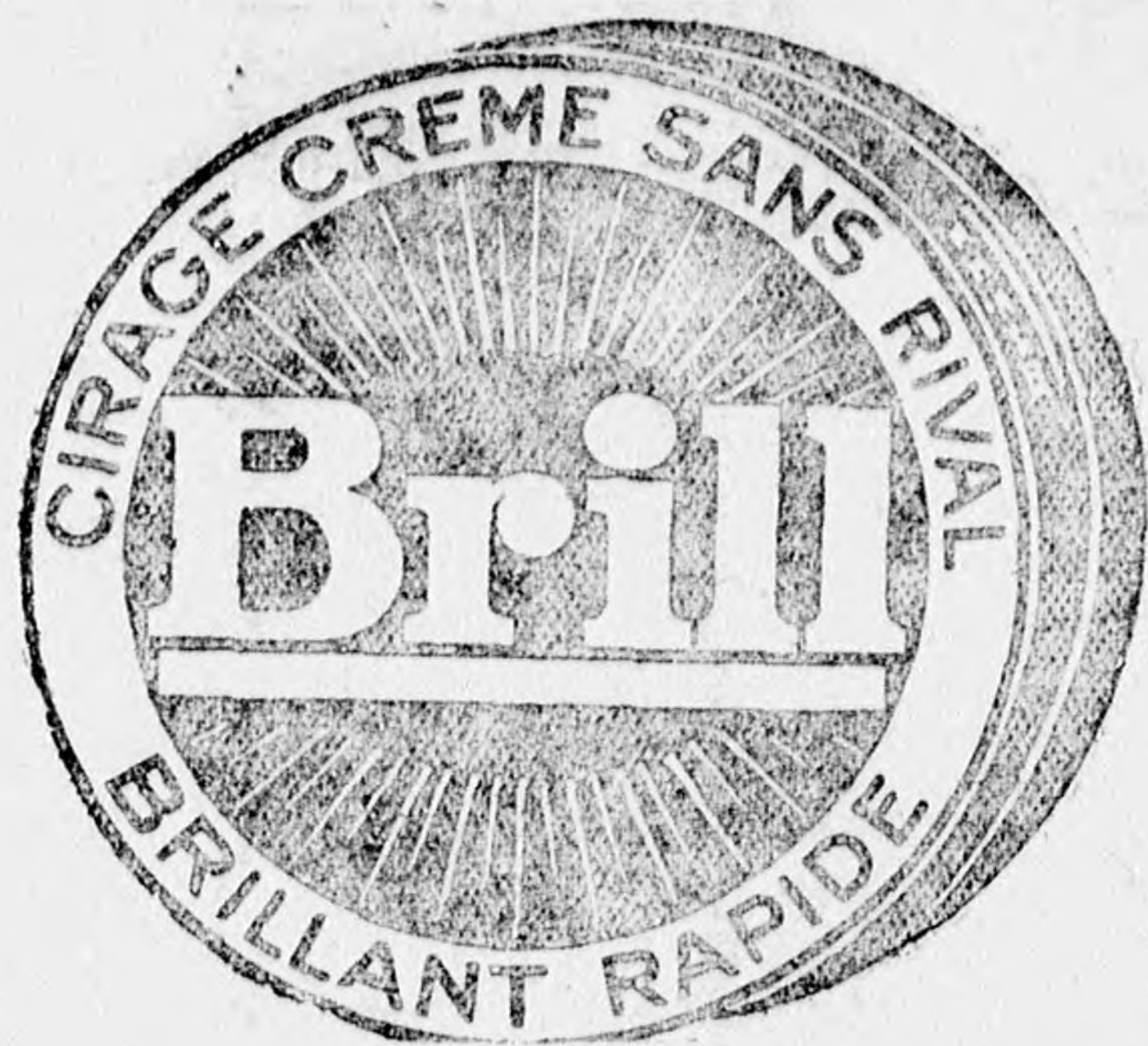
téssel 250 dinár. Augusztusi kasszával 255 dinár. Tengeri morzsolt hajóba szállítva 155 dinár. Vasuti 150 dinár. Ujárpa 125 dinár. Sörárpa 147.50 dinár. Ujzab 120 dinár. Köles 110 dinár. Muharmag 165 dinár. Bab 110 dinár. Rozs 170 dinár. Repce 360 dinár. Heremag 2020 dinár. Lisztárak: 0-ás GG. 560 dinár, 0-ás G. 550 dinár, 2-es főzöliszt 510 dinár, 5-ös kenyérliszt 460 dinár, 7-1 270 dinár, 8-as 150 dinár. Korpa 50 dinár. Ujliszték árai: 0-ás GG. 500 dinár, 0-ás G. 490 dinár, 2-es 440 dinár, 5-ös 390 dinár, 7-es 200 dinár. Korpa 110 dinár. Irányzat: lanyha. Kinálat: szünetel az aratási munkálatok miatt. Kereslet csak

Budapesti gabonatőzsde, jul. 7. A határidőpiacon az irányzat gyengébb és a forgalom mérsékeltebb. Hivatalos ár-megállapítások ezer koronákban: Magyar buza októberre 372—375, zárlat 374—375, rozs októberre 268—272, zárlat 271—272. A készárúpiacon az irányzat lanyhább, a forgalom öbuzában jelentéktelen, ujbuzában élénkebb. A rozs forgalma élénk, a takarmánypiac üzlet-telen. A liszt piacon a malmok a liszt árát száz koronával emelték. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 422—442.5, ujbuza 376.25—387.5, rozs 262—265, árpa 235—245, zab 290—297.5, tengeri 235—240, repce 550—570.

Csikágói gabonatőzsde, jul. 7. Buza júliusra 136.875, buza szeptemberre 136.75, buza decemberre 140. Tengeri júliusra 69, tengeri szeptemberre 76.125, tengeri decemberre 78.5. Zab júliusra 37.125, zab szeptemberre 39.375, zab decemberre 42.25. Rozs júliusra 95.25, rozs szeptemberre 99.25, rozs decembere 103.375.

Newyoki gabonatőzsde, jul. 7. Buza őszi vörös 158.875, buza őszi kemény 160.875. Tengeri 84. Liszt 725—775. Irányzat búzában és tengeriben tartott.

BRILL VEGYÉSZETI GYÁR R. T. BEOGRAD

A fény tekintetében felülmulhatatlan. Az elegáns világ öröme. Megóvja a bőrt és annak tartósságát megháromszorozza.

Brill

Ne felejtsek el, hogy egy doboz BRILL-el háromszor annyi cipőt tisztíthat, mint egy ugyanekkora doboz konkurens gyártmányú krémmel.

Készül az összes színekben u. m.: sárga, narancs, piros, fehér, barna és fekete színben

NYILTTÉR

Csődtömegeladás

Alulírott mint vb. Nagy Ferenc sombori kereskedő tömeggondnoka közlöm, hogy a sombori kir. törvényszék, mint csődbíróság st. 1027/6-1926. sz. végzése értelmében a tömeghez tartozó és Din. 8895 összegre becsült rőfösárukat: kanavászt, kendőket, barchendet, vásznat, ponyvát stb. július hó 13-án d. u. 3 órakor irodámban Somborban, Mala Crkvena ul. 2. nyilvános árverésen, esetleg a becsértéken alul is eladom.

Dr. Oblat Harrik ügyvéd
tömeggondnok Sombor.

5978

A külön hirdetményben is felsorolt elzálogosított tárgyak f. évi július 10-én d. u. 3 órakor a Gradska Štedionica helyiségében (Városháza I. em.) megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Gradska Štedionica
u Subotici

5979

Vb. Sok Lajos csődtömegéhez tartozó ingókat, házibutorokat bírói árverésen július hó 8-án délután 3 órakor, II. krug Vukovićeva ulica 41. eladom.

5993

Dr. Csányi Tibor ügyvéd
tömeggondnok.

A LÉTEZŐ LEGJOBB GYÓGYMÓD!

A VILÁG LEGSZEBB FÜRDŐHELYÉN!

Beteg Ön? Akar meggyógyulni? Ugy utazzék rögtön

BLED-be (Veldes)

Prospektust díjmentesen küld a
Sonnenheil-anstalt „RIKLI“ Bled (Jugoszlávia)
(Oberkrain) Idény május 15-től október 1-ig

Alkalmi vétel!

2 használt, nagyon jó üzemképes állapotban levő teherkocsi:

SAURER 3 tonnás 42.000 din.

WAFI 3 tonnás új gumikkal 30.000 „

1 FIAT luxus kocszi 502-es alig használt 66.000 „

1 FIAT torpedó 509-es alig használt 37.000 „

1 FIAT 501 Sport Spinto nagyon jó állapotban 60.000 „

1 AUTÓBUSZ, Saurer, 24 üléses, luxus kivitelben nagyon keveset használt 96.000 „

nagyon kedvező fizetési feltételek mellett eladók

AUTOMOBILIA

Fiat-garage, Subotica, Skadarska u. 7. Tel. 151

BRAĆA MAGDIĆ BEOGRAD

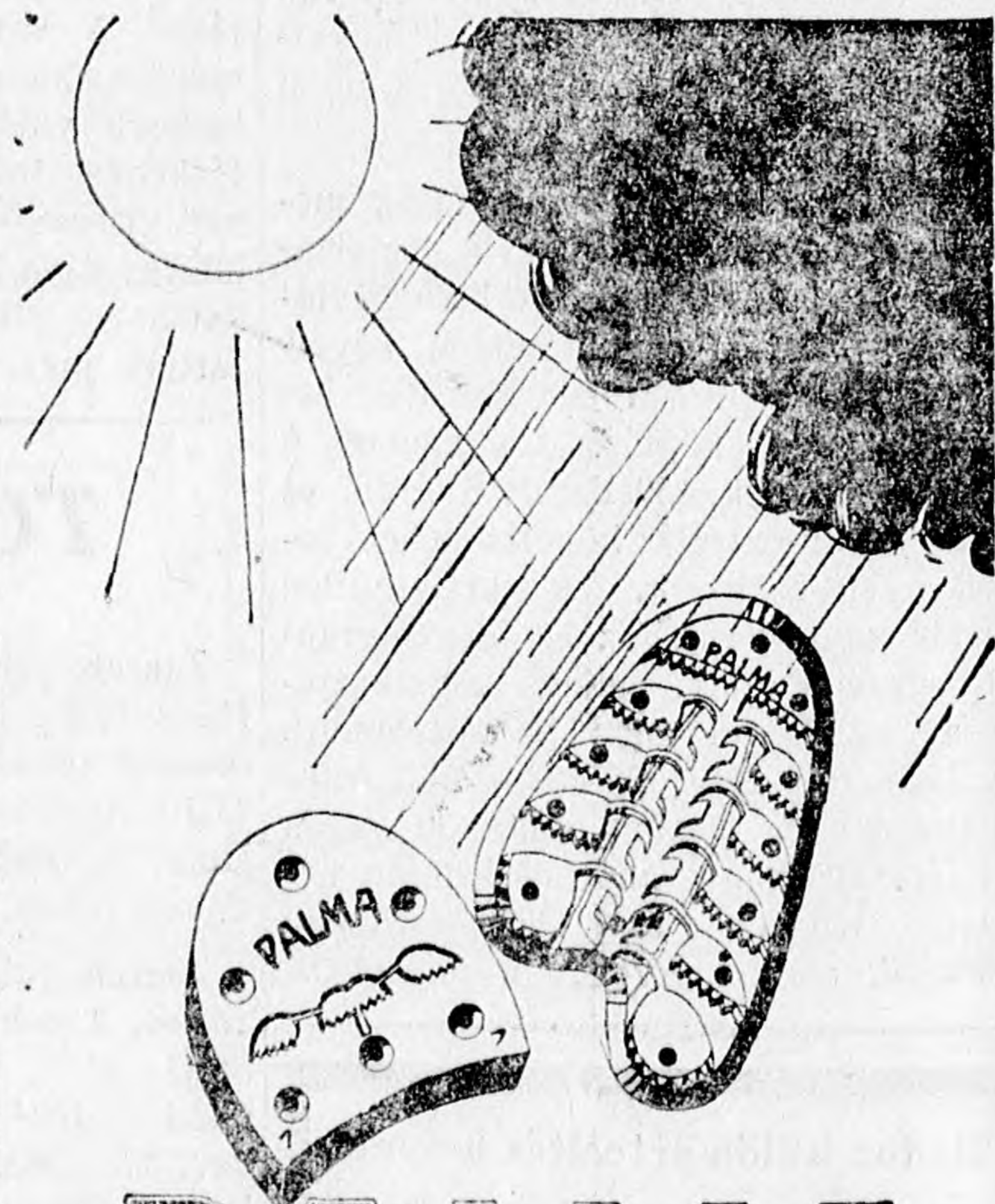
értesítik vevőiket, hogy jelenlegi elsőrendű cikkeiken kívül megkezdtek valódi

málnaszörp

feldolgozását és szétküldését is 0,8 liter, 1 literes üvegekben és hordókban

Kisánatra árjegyzékkel szolgálunk

A málnaszörp szavatoltan tiszta

PALMA

Gummitalp és gummisarok

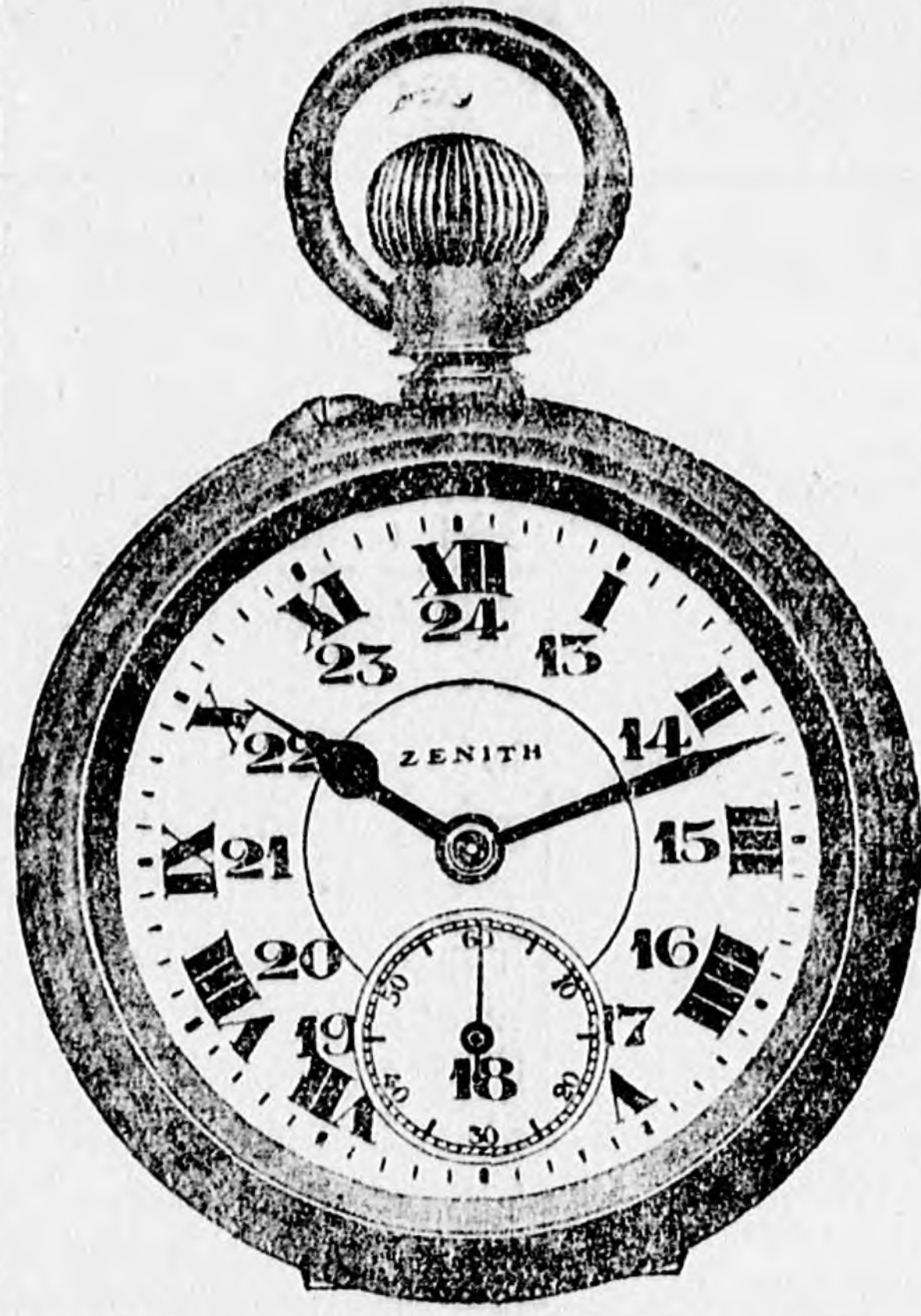
Rossz időben egyáltalán nem luxus, ha „Palma“-t hord cipőjén, jó időben a szandálján, mert a járás ezzel kellemes és ruganyos és így minden takarékos és praktikus gondolkodó embernek szüksége van erre. Miért? Mert tartósabb és olcsóbb, mint a bőr. Tegyen kísérletet és gyorsan arra a meggyőződésre jut, hogy nem is szabad „Palma“ nélkül felvennie cipőjét.

Ki akar érettségizni?

Összevont magánvizsgát tenni?

Teljes anyagi felelősséggel előkészít a
BAROSS-GÁRDOS TANINTÉZET
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 57/A. INTERNÁTUS.

1 drb. SZEKÉRMÉRLEG
1 drb. SERTÉSMÉRLEG
 raktárról szállítható rendkívül
 előnyös áron
SEBESTYÉN J. MÉRLEGGYÁRA SUBOTICA
 PALIČKI PUT 151. 2501

Az eredeti szolgálati vasutas óra a

„ZENITH“

A vasutigazgatóság 1911 március 18.-i 11822 számú végzésével a vasutigazgatóság szolgálati óráivá minősítette és amelyekből a vasutigazgatóság 1925 február 18-án 8663 szám alatt 2000 darabot rendelt a vasuti személyzet részére, úgyhogy ezek ma a legjobb és legpontosabb órák. Ara darabonként 600 dinár.

Vezé. képviselőt kicsinyben és nagyban
Mih. P. Petković & Komp.
 kir. udvari órák és ékszerész
Beograd — Terazija 38.
 Szállítás vidékre utánvétellel
 Árjegyzék ingyen 5085

MOZGÓKÉPEKET OTTHON

a híres

PATHE BABY

készülékkel bárki vetíthet

PATHE KINEMA A. D. PARIS

találománya és gyártománya

A PATHE BABY mozgóképkészülékek rendkívül könnyen kezelhetők, minden előzetes tanulmányozás nélkül bármely gyermek kezelheti a filmek nem gyulékonyak. PATHE BABY mozgókép készülékek nagy élvezetet nyújtanak felnőtteknek és gyermekeknek természetű, erkölcsös, oktató és tréfás képekkel.

Pathe Baby vetítőkészülék 1.080 dinár
 Filmek 10 méter hosszban 22 „
 Filmek 20 méter hosszban 49 „

CAMERA PATHE-BABY
 mozgókép felvevőkészülékkel

megörökítheti mozgóképek alakjában mindazt ami Önnek tetszik, minden eseményt a köz- és családi életben.

Szétküldés azonnal utánvét ellenében. R. ndelésnél kérjük az áramerősséget velünk közölni.

Vezérképviselet

DROGERIJA TASE SUBAŠIĆA I KOMP.
BEOGRAD, Knez Mihajlova ul. 25.

Tűzelőanyagok szükséglete

A Srpska Zadružna Banka D. D. Novisad személyszállító „Napred“ hajója részére

400 öl hárs hulladék (Ausschuss) és
 200 öl kemény tuskónélküli fát (Ausschuss) keres

A bank a lekötött mennyiségű fát a gőzhajó szükséglete szerint a hajózási szezon végéig fogja leszállíttatni.

Írásbeli ajánlatok a garancia feltüntetésével azonnal beküldendőek

a
Srpska Zadružna Banka D. D. Novisad
 igazgatóságához 5080

Autótulajdonosok figyelmébe!

Értesitem a t. közönséget, hogy üzemet megnagyobbittam és modernül berendezett

autógarázzsal bővítettem ki

amelyben válllok: auó- és autómotorjavítást, új autórugókészítést és javítást, lakkozást és kárpitosmunkát, valamint autókrosszériakészítést és javítást.

Válllok továbbá traktorok, motorcsónakok és stabilmotorok javítását. Autógarázsírozást, autók mosását és tisztántartását vállalom.

MLADEN MOGIN, NOVISAD, TEMERINSKA ULICA 49 5082

JUNIPER

speciális módon, boróka kivonattal, szibériai fenyőtűlajjal, menthollal készített zöld sósborszesz

JUNIPER

hatásra nézve bármely más sósborszesz három üvegjének hatásával felér.

JUNIPER

elismert legjobb háziser, amelynek egy házból sem szabad hiányozni

Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben

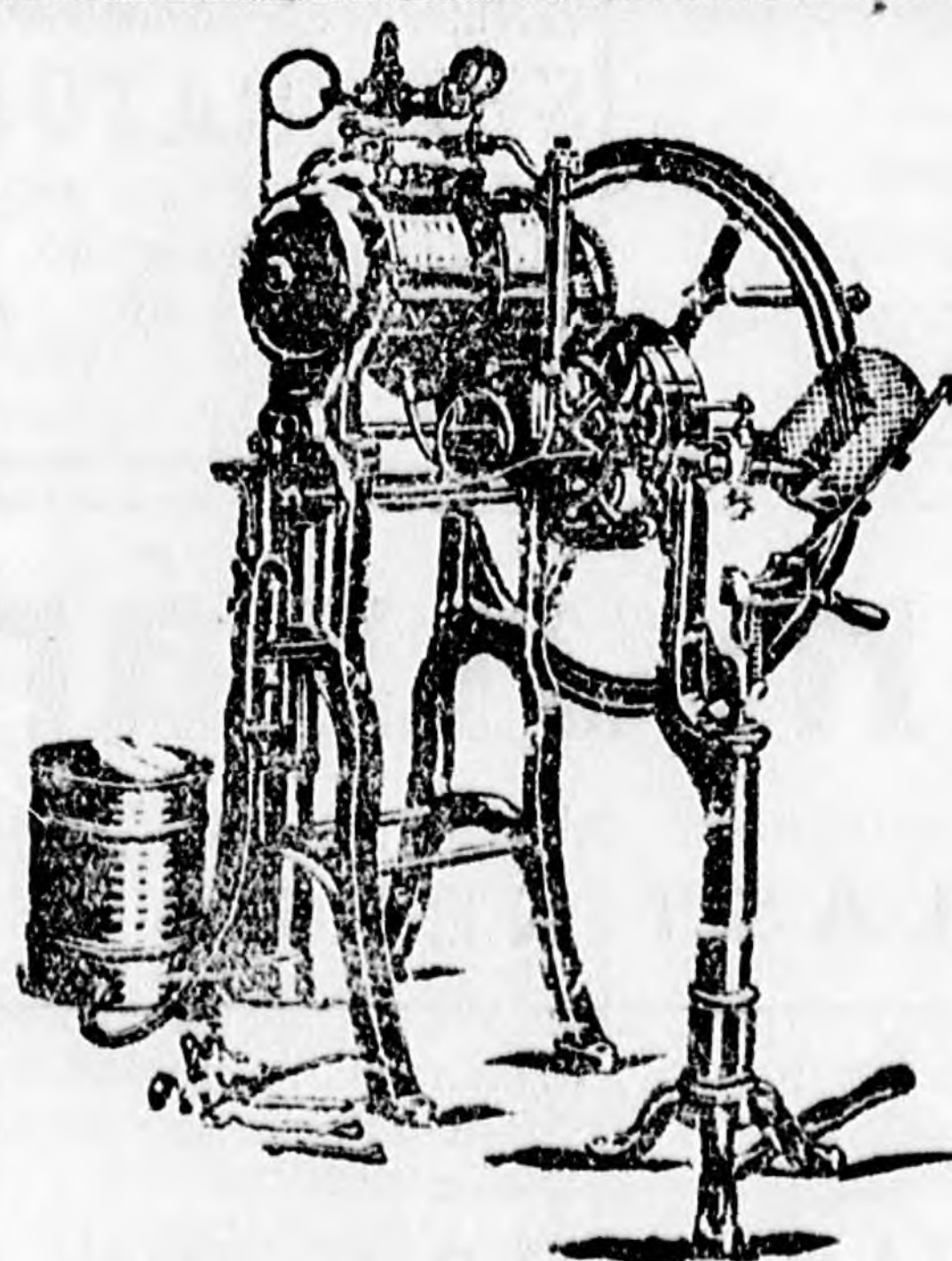

Szénsav-ipar
PHILIPPOVIĆ ÁDÁM

készít csakis kokszból vegyileg tiszta és szagtalan szénsavat (saját gyárak Zemunban és Novisadon) szikvizgyár berendezések.

Nagy választék csakis új aparátusokban. Szódavizes és kraherl's üvegek (Hőzle gyártmány). Sör kimerő aparátusok vendéglősök részére és sörtöltő aparátusok.

Mindenféle pincészeti cikkek és üvegek staniólból szénsavas fürdőberendezések kórházak és szanatóriumok részére

Szénsavgyár és mintaraktár:
ZEMUN, PRIVOZNA CESTA
 TELEFON 93. (INTERURBAN)

Főlerakat és központi iroda:
PANČEVO, TELEFON 278.
 Hajóval egy órányira Beográdtól.

A Vajdaságban jól bevezetett

utazó

a vasszakmából felvétetik Levélbeli ajánlatok „Vasutazó” jellegre a kiadóba 5088

Kettős birtokosok és utazók figyelmébe!

Állandó 4760

autójárat

Subotica és Magyarország között

Bármely időben rendelkezésre áll

Autószám: 165 és 245

Állandó vízzummal ellátva

2 1/2 - lóerős

villanymotort

megvételre keresek.

Pfeipfer Simon

orth. koser mézarszék Subotica Krupcevičeva ul 1. (volt Rudič u)

No. 20

Valódi Pollárt fenők, 27, 28; valódi Pollárt borotvák a legolcsóbban kaphatók

Molnár István

borotva-, mü- és homoru- kőszőrüldéjében

Subotica

Bene Sudarevičeva 26

Minden e szakmába vágó kőszőrüldési munkát a legjobban és legolcsóbban készítik.

Póstán beküldött munkákat 8 napon belül a legpontosabban elkészítve küldöm vissza

Cipő- és

cipőfelsőrész készíttést

a legmodernebb kivitelben és a legjutányosabb árban válllok **Bedrušan Nišannó Német Anna**, Subotica, Trumbičeva 2. Gimnáziummal szemben 5089

Nyári szezonra ruháit

festesse vagy tisztítsassa

Szudarevits Albertnál

Subotica, Skolus Viator ul. 34. (Főposta során.) 3407

Olcsó fogászat

minden

hétfő, szerda és pénteken d. c. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig

Subotican

Jelačićeva ul. 1., I. emelet Karadjordjev trg sarkán Rudič kitérővel szemben

22 karátos aranykorona 200 D.

Double korona 100 dinár

Fehér fog 50 dinár

Foghasz 20 dinár

Száraz bükkhasáb

tűzifa

apritva, házhoz szállítva

40 din. 5091

Weisz Dezső

fakereskedő, Posta mellett

KORZÓ MOZI

Julius 8-tól 11-ig Csütörtöktől-vasárnapig Pompás ujdonság! Két órai kacagás! HARRY LIEKKE ünnepezt bonviván leg-ujabb vigjátékattrakciója Az alvó vőlegény Mulatságos szerelmi bonyadalom 6 felvonásban

LIFKA MOZI

Julius 8-tól 11-ig Csütörtöktől-vasárnapig OROSZ-JAPÁN HÁBORU Fort-Arthur bombázása és a csuzimai véres ütközet filmen A CSATA Claude Farrière regénye után Fészerében a híres japán művész pár Seisua Hayakawa, Tsuru Aoki ZENEKARRAL HATFŐTŐ! A fekete angyal

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezősködésekhez válaszlevegő mellékelendő.

Megvételre keresek használt 10-25 HP Dieselnversolajmotort levegő-indítóval. Bagi Testvérek gépműhelye, Sztara-Kamijica. 5720

Csajádi ház, a beltérhez közel, cladó. Duličeva ulica 4. Margits-malom mellett. 5898

Tizenkét üléses Austro-Daimler autóbussz utánvony áron cladó. Stojan Gruić, Basahid (Banat). 5927

Nagy pénzszekrény, író-gép, íróasztalok és más írói felszerelések cladók. Mariborska ulica 7. sz. Telefon 344. 5851

Eladó nagy metszett tükrök, detektív rácsos és másféle autók és mindenféle butorok olcsón cladók. Lukácsné, Mirna ul. 4. Szombor. 5949

Ház beltéren főuri lakással, fürdőszoba, két előtár, mosókonyha, pince, két konyha stb. mellék-helyiséggel, vízvezetékkel, külön házmesteri lakással cladó. Azonnal beköltözhető. Üzvezőknek díjazok. Cim a kiadóban. 5932

Veszek libasírt minden mennyiségben. Roth Fülöp Subotica, Palmotičeva ulica. 5933

Autó »Benz« hat üléses személyautó general javítva új gumikkal felszerelve olcsón cladó. Tóth-Horgosi Péter Szentta. 5912

FIFI KÖLNI VIZ PINTÉR gyógyszerár

30 éve fennálló téglagyár, 21 hold földdel, 3.000.000 darab termelőképességgel, modernül berendezve, szabad kézből azonnal cladó. Közlekednie a tulajdonostól tudhatók meg. Bauer Mathias Jaša Tomić (Módos), Téglagyár. 5977

KÜLÖNFÉLE

Regruták! Nyugalmozott ezredes felvilágosítást ad idegen regrutáknak, akik kívánják, hogy Szubotican felülvizsgálják. Nemzetközi Tudakozó Iroda Subotica, Kralia Aleksandrova ul. 9. 5935

Fagylalt-gépek

BARZEL VASKERESKEDÉS SUBOTICA KUNETZ HÁZ

ELADÓ

Beograd legszebb és legélénkebb helyén, legmodernebben berendezett, közegészségügyi miniszterium által engedélyezett

GYÓGYSZERÉSZETI DROGERIA

Csak komoly vevők forduljanak részletes feltételekért a Beogradski Novinarski i Oglasni Zavod Beograd, Dubrovačka ul. 18. I. 6. céghez

Kézi cserépvérő deszka

körülbelül 30.000 darab nagyon olcsón eladó Kérdezősködések »78a-7« szám alatt az Interreklam r. t.-hoz Zagreb Strossmayerova ulica 6. intézendők. 5973

ORIENT

KELETI SZÖNYEGNAGYKERESKEDÉS Subotica, Aleksandrova 13.

A holt saison beálltával melyen leszállított áron nagy kiárusítást rendez

Raktáron vannak még mindenfajta perzsa, afgán, turkesztáni és egyéb eredeti keleti szőnyegek melyek vételkényszer nélkül mind megtekinthetők

HIRDETÉSEKET

a „SLUŽBENE NOVINE“ részére (3 nap alatti megjelenésre biztosítva), továbbá az összes kül- és belföldi lapok és folyóiratok részére felvesz

utleveleket, vizumokat szerez

Beogradski novinarski i oglasni zavod Beograd, Dubrovačka 18

Regruták! Nyugalmozott ezredes felvilágosítást ad katonaiügvekben és minden szabályozható kötelezettségekben. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Kralia Aleksandra ul. 9. Subotica. 5935

Üres lakás. áll: szoba, konyha, kamra, Muesi-telen 89. sz. alatt, azonnal kiadó. 5824

Nem létezik

szeplő, máifolt, pattanás és más szépséghibák, ha a »Pompadour«-szalonban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat elsőrangú férfimunkaerők által, háffestés Innetoval, manikür.

Elveszett pénteken egy pénzárca 480 dinárral Sinković Gábor névre szóló személyazonossági igazolvánnyal és jegyvertartási engedéllyel. A megtaláló a pénzt megtarthatja, az igazolványt adja le a kiadóban. 5917

Nemzetközi Tudakozó Iroda, Subotica, Kralia Aleksandra ulica 9. Utleveleket konzuli láttamozását legolcsóbban végzi, konzuli illetékeken kívül 50 dinár díjért. Beküldés posta útján. 5858

Alkalmi vételből származó butorbőröket, felsőbőröket s kellekeket cipészek és papucsesok részére olcsón kiárusítunk. Andraš i Drug Subotica. 5925

JUNO szépségápolási szalonban speciális bokavékonnyítás. Kaszimo mellett. 4540

Ui zongorák, oianinok csakis elsőrendű világ-márkát, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves iótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 706

Pflissiroz-gouvriroz különféle divatos mintákkal olcsón és pontosan. Hol-landerné, Párhuzamos-ut, Czigler-ház. 5713

Elveszett két darab 8 he-tes malac a teherpályaud- var körül, egy fehér fél-szemére vak s egy tarka. Megtálaló jutalmat kap. Palicsi-ut—Párhuzamos-ut sarki trafikban. 5994

Saldakontista-(nő)

jó gyakorlattal, ma-gyar, német és szerb nyelvet bírő felvétetik

Írásbeli ajánlatok a fizetési igény megje-lölésével „333“ jelige alatt Schmolka hírde-tőjébe Novisad, Fu-toski put 2. kéretnék

Nagy üzlethelyiség kiadó, Kralia Petra Park 6 (je-lenleg műszaki szakma ma van benne). 5971

Lakás kiadó Palicson sze-zőnra és évre. Böveb-bet Mayerhof, optikus. 5988

BÖRGARNITURÁKAT

szalóngarniturákat ugy-ujat, mint régi fölfri-s-téseket szakszerűen és az eddiginél is jutány-sabban készit 2976

Nagy Gyula, kárpitos Subotica, Sokolska ul.16

Nyári kiárusítás! Lüs-terkabátok, mosóöltönyök, porköppenyek, nadrágok, finom szövetoöltönyök, elsőrangú kivittel! Mérték-utáni ruhát pótol! Vi-szonteladónak előny! Kijönlegességek finogver-meköltönyben és gummi-kabátokban. Eisler Izsó-nál Barátok temploma során. 5970

FIFI KRÉM

PINTÉR gyógyszerár Nemet nyelv elsajátitása végett ki öhajit cseregyver-meket egy vidéki tanító-hoz. Cim a kiadóban.

Valódi „ALFA“ gyértmányu SEPARATOR

90 liter óránkénti telje-sítő képességgel cladó. — Teljesen új! 5866 „Bega“ hirdető és köz-vertítő vállalat Velikibeckerek

RADIO

ANODABATERIÁK Marka: „Zmaj“ Ljubljana garantált elsőrangú minőség kapható csakis

„SVETLA“ R. T. Beograd Knez Mihajlova 1. Telefon 24-06. Telefon 24-06.